

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnih prejemih:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni modelje in pravnike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Slamo so mlatili.

Umstveni nivo, na katerem so stale razprave na letošnjem katoliškem shodu, spominja človeka nehoti na prijazno garancijo sv. pisma, da blagor tistim, ki so ubogi na duhu, ker je njim nebeško kraljestvo zagotovljeno. Umstveni nivo teh razprav je bil jako nizek in čitatelju vseh teh slavnostnih in neslavnostnih govorov se zdi, kakor da se je vršilo tekmovalstvo za prvenstvo v banalnosti in plitvosti. Celo dr. Lampe, ki je sicer, kakor se pravi, »zleht človek«, a vendar boljše inteligencija, se je izgubil v megleno frazerstvo in je v pravem pomenu besede vezal otrobe.

Med drugimi govorniki je nastopil tudi dr. Jure Adlešič. To je mlad gospod, ki so ga v klerikalni stranki že uvrstili med svoja »upanja« in ki mu bodo pri prvi priliki podelili kak mandat. Dr. Jure Adlešič je govoril o najžalostnejši strani našega narodnega življenja, o propadanju slovenskega kmetijskega stanu, kateri proces zna slovenski narod pripeljati v smrt. Veliko in važno je to vprašanje, vredno, da se mu posveti vsa pozornost in vsa skrb, nujno, kakor nobeno drugo, in težko, kakor malo katero. Toda dr. Adlešič se ga je lotil brez resnobe, s površnostjo diletanta, ki prebrska dve, tri brošure o agrarnem problemu, pa ima svojo sodbo, namreč sodbo, ki jo cerkveni demagogi že pol stoletja prežvekujejo.

Propadanje kmečkega stanu je kriv liberalizem. To je začetek in konec vse modrosti klerikalcev, to je tudi vsa pamet dr. Adlešiča. Naj mu ostane ohranjena, tako mu bo vsaj zagotovljeno nebeško kraljestvo.

Liberalizem! Da, liberalizem je, kakor po vsej Evropi, tako tudi pri nas napravil iz graščinskega sužnja svobodnega posestnika, je iz dvojnóne živali napravil samostojnega človeka. To je edini preobrat, ki ga je liberalizem provzročil v življenju avstrijskega kmetijstva.

Na slovensko kmetijstvo ni imel liberalizem že celo nikoli nič vpliva. Tudi če je slovenski kmet volil v zakonodajne korporacije zastopnike liberalnega mišljenja, delali so vedno agrarno in konservativno politiko, tako v državnem, kakor v deželnem

zboru. To mora priznati vsak, kdor neče biti čisto navaden lažnjivec.

Zastopniki slovenskega kmečkega stanu pa so bili vedno po veliki večini pripadniki klerikalne stranke. Ta je bila v vseh agrarnih vprašanjih vedno izključno merodajna in je zlasti na Kranjskem vedno odločevala. In to je merodajno za presojo Adlešičevega govora, zakaj o propadanju kmečkega stanu se na Štajerskem, Koroškem in na Primorskem vzlic atrakciji velikih mest in industrijskih podjetij še ne more govoriti v tem smislu, kakor na Kranjskem.

V našem kranjskem deželnem zboru je bila večina vedno izrazito agrarna odkar imamo ustavo. V vseh agrarnih stvareh so klerikalni kmečki poslanci in veleposesniki vedno hodili roko v roki in če ni bilo nikoli nobenih posebnih resnih nasprotij v agrarnih zadevah, je bil vzrok v tem, da mestni poslanci agrarnim prizadevanjem nikoli niso nasprotovali. Naj je bila v kulturnih, nacionalnih, ali političnih vprašanjih večina deželnega zbora tudi v nasprotju s klerikalnimi kmečkimi poslanci, protiagrarne večine ni bilo nikdar in je tudi nihče ni poskušal ustvariti.

Zdaj ima že mnogo let sem klerikalna kmečka stranka oblast v deželi. Vsa moč je v njenih rokah. Vlada ji gre v vsem na roko, vsa sredstva ima, a — kaj vidimo.

Ta stranka je širokoustno obetala, da ustvari novo življenje, da prenove in prerodi slovensko kmetijstvo. A kaj je storila?

Pogled po deželi je žalosten. Kmetijstvo propada. Zadolženje rase od leta do leta in vzlic visokim cenam kmetijskih produktov, ne morejo ljudje izhajati. Nezadovoljnost postaja vedno večja, bremena se množe in ljudje beže kar trumoma s kmetije ter iščejo boljše življenje v mestih, ali pa hite v Ameriko. Vse klerikalne obljube so se izkazale kot prazne in ničeve, ne ena se ni uresničila. Ogromne vsote so bile izdane, a kmetijstvu niso nič koristile.

Pa pride kak dr. Adlešič in trobenta, da je kriv liberalizem!

Poleg liberalizma je našel dr. Adlešič še drug, a manjši vzrok nezadovoljanja kmečkega stanu. Na kratko se lahko reče: dr. Adlešič je mnenja, da kmečko ljudstvo ne živi več

tako skromno, kakor prej. Standard of life se je dvignil, to je res, časih se pač kaže potratnost, ali vendar je dr. Adlešičev stališče nekoliko otročje. Standard of life se dviga povsod po svetu — to je kakor naraven zakon in vsa social. vprašanja na svetu so posledica tega dvigovanja.

Dr. Adlešič priporoča kot zdravilo zoper vse nazadovanje, naj se da kmetkemu ljudstvu doma to, kar išče drugod. Da, to je bistvo vsega vprašanja: dajte, če morete ljudem doma take zasluge, take razmere in pogoje sreče, da bodo mogli biti zadovoljni, pa bodo ostajali doma. Ali pa so klerikalci sploh zmožni to storiti? Naše prepričanje je, da niso zmožni, tudi če bi to bilo mogoče. Zakaj, če pogledamo okrog sebe, potem vidimo, da so klerikalci kmečkemu ljudstvu, kakor mestnemu prebivalstvu življenje samo otežili, pomagali jim pa niso nič. Materijalna skrb in iz nje izvirajoča nezadovoljnost sta gotovo dva silna faktorja, ali še huje vplivajo splošne razmere. Te pa so take, da je življenje na Kranjskem res že nezno. Ni sreče v družinah, ni sreče in zadovoljstva v občinah, vse je zastrupljeno in to izključno po zaslugi klerikalne stranke.

Ljubezen do domače grude gine. Žalostno je to poglavje ni ne tajimo, da je dr. Adlešič o njem govoril s toplimi besedami, a njegov govor je le dokaz, da klerikalna stranka nima pojma, kako bi se lotila tega vprašanja.

Češki Nemci in vlada.

K včerajšnji avdijenci nemških poslancev s Češkega se še poroča, da je ministrski predsednik izjavil, da vlada ne misli na odločilne ukrepe. Komisarjat na Češkem tedaj ne bo še tako kmalu izginil. Stürghk pa se je udal Nemcem tako zelo, da jim je celo obljubil, da se bo spravnega akcija pričela izven češkega deželnega zbora. Vlada hoče tedaj ostati na svojem čehožrskem stališču, kakor vedno, kadar je šlo za Slovane, toda dobro je spomniti to vlado, da ministrski stolčki niso neomajni in da Čehi tudi ne bodo trpeli vedno

mirno vseh udarcev, ki jih blagovoli taka vlada deliti. Vajeni so sicer Čehi, da ustava za nje ne velja, kar pa hoče vlada uvesti na Češkem, ni samo protustavno, marveč naravnost krivično nasilje, kakršnega bi Avstrija ne bila nikdar trpela v stari Turčiji.

Kar se tiče stališča alpskih Nemcev je pripomniti, da med njimi nikakor ne vlada ona sloga, kakor bi to radi predložili nemški listi. Poslanec Waldner je za skupni nastop čeških Nemcev z alpskimi Nemci, poslanec Steinwender pa je proti obstrukciji, češ, da mora vsaka vlada odstopiti, ki ne dela po volji Nemcem. Steinwender računa pri tem celo na pomoč krščanskih socialcev.

Želje pošttnih uradnikov.

Križev pot pošttnih uradnikov se da označiti v sledečem:

Za vse resortne veljavni ključ, ki ga je določilo finančno ministrstvo, določa, da se ne izvrše povišanja v 10. činovnem razredu marveč samo v 8. in 9. činovnem razredu. Za imenovanje nadoficijalov pridejo v pošto oficijali, ki so bili imenovani maja 1906, za imenovanja za nadkontrolorje pa samo oni, ki imajo za seboj celo 9letno službo v 8. činovnem razredu, med katerimi je tudi več nadoficijalov z uradnim vodstvom. Glede poštarskega vprašanja je omeniti, da se je vpoštevalo samo polno 35letno službovanje, med tem ko je ostalo vprašanje regulacije plač še nadalje vprašanje zakonitve službene pragmatike. Tudi glede pomaknjenja oficijantov s prometno skušnjo se ni nič ukrenilo. Še ta maloštevilna imenovanja pa stopijo v veljavo šele s 1. septembrom.

Kolera.

Sestro vojne so v minulem stoletju imenovali kolero. Kjer je prva, tam se kmalu pojavi tudi druga. Resnica tega se ravno sedaj, žal, potrjuje. Danes je pač neoporečno dejstvo, da se je jela kolera širiti z balkanskega bojišča v ostalo Evropo. V Romunsko so jo zanesli vojaki, ki so

se vrnili z bojišča. V tej deželi ta epidemija grozno divja. Uradi skušajo kolikor mogoče tajiti število na kolero obolenih in umrlih, toda javnost teh groznih števk. Romunska diplomacija se je pač v dneh balkanskih nemirov pripravila na vse, samo na kolero je pozabila. Vsa javnost, celo oficijozni krogi kar naravnost priznavajo, da so vse dosedanje sanitetne in varnostne odredbe nezadostne.

Da se more kolera razširiti na sosedno Sedmograško in Ogrsko, je popolnoma razumljivo. Toda ogrska vlada se le malo oziroma nič ne briga za to, kako bi s prezervativnimi sredstvi onemogočila, da se razširi kolera z Romunske v našo monarhijo.

Resnično pa je, da je kolera prišla v našo državo iz Srbije. Divja že v Bosni in Slavoniji. In dejstvo je tudi, da so to kolero v našo državo predvsem zanesli oni Mohamedanci, ki so se leta 1878. izselili iz Bosne in Hercegovine in ki jih je naša vlada zdaj zopet na svoje stroške naselila v okupiranih deželah. Ker pa v naših južnih deželah vlada ravno sedaj velika vročina, je skoraj gotovo, da epidemija ne bo tako kmalu ponehala, temveč se še bolj razširila, morda celo v one kraje, v katerih je še ne pozna.

Predvčerajšnji češki »Čas« je objavil sledečo notico: »V zdravniških krogih se je včeraj raznesla vest, da se je v splošni praški bolnišnici pripetil slučaj kolere. Da se kolera zanesi iz Bosne k nam zdaj, ko se vračajo rezervisti, bi ne bilo čudno. K sreči, kakor smo izvedeli, je šlo v tem slučaju samo za govorico. Ta slučaj nas pa sili k temu, da moramo konstatirati veliko šlendrijanstvo pri vojaški upravi, kakor tudi pri sanitetni službi v tržaškem pristanišču. Navzlic temu, da so potniki prihajali iz inficiranega Kotora v stik z vojaki, rezervisti niso bili v karanteni! Morda je hotel erar prihraniti pet dni, skozi katere bi moral vzdržavati odpuščene rezerviste v karanteni, ali pa je morda vojaška suknja obrambno sredstvo proti kolero? . . . Kako lahko bi bila zanešana kolera k nam sedaj, ko prihajajo rezervisti domov iz krajev, v katerih divja grozna epidemija, ker se ne zmenijo niti pri dru-

LISTEK.

Dolga roka.

M. Gardenhire.
(Dalje.)

»Ne,« je odgovoril Sadler z nasmehom, »če dobro vse premislite, vendar ni tako. Doktor Haslam je morda slišal, da so policijski uradniki vstopili, in zločinci so bojazljivi.«

»Ali je napravil doktor Haslam na vas vtisk, kakor da bi se bal?«

»Ne,« je odgovoril Sadler zamišljeno, »toda copato sem našel tam, kjer sem vam povedal, in je torej pobegnil čez streho. Pojdite, pokazati vam hočem ta kraj.«

Peljal naju je na skedenj, in na stopnicah si je hitro obrisal z žepnim robcem oči. To je napravil nekako skrivoma; vendar pa je to na me učinkovalo, kakor da bi hotel pokazati, kako prizadet je vsled nesreče.

»Tu so vrata, skozi katera je šel,« je rekel ter pokazal zaklopno okno, pred katerim smo se ustavili. »Dobil sem zaklopno drugo jutro odprto in sem jo seveda zaprl.«

Connors se je kar hipoma proč obrnil.

»To je postranska stvar,« je izjavil. »Pojdimo na dvorišče ter si oglejmo obzidno trto. Doktor Sadler nam more zaklopno okno pokazati tudi od zunaj.«

Mladi mož je šel radevolje pred nama ter naju vedel skozi gospodarske prostore na tlakovano dvorišče med vratmi zadaj hiše in hlevom. Pokazal nama je trto in zaklopno okno na strehi.

»Zelo praktičen pot za beg,« je pripomnil Connors. »Ali niso poročali časopisi, da je bil doktor Haslam tisti teden pred nesrečo bolan? Je-li to res?«

»Popolnoma res,« je zatrjeval Sadler. »Dva dni pred umorom je prišel po stopnicah v pritličje, da si v mojem spremstvu ogleda novi tlak, ki smo ga napravili v hlevu.«

»Ali je bila mrs. Sands pri tem navzoča?«

»Da,« je odgovoril mladi mož z zvijačnim pogledom, »če je to za vas važno — da, mrs. Sands je bila pri tem navzoča.«

Vstopili smo v hlev, vendar pa smo se ustavili na pragu, da si ogledamo del novih tal iz cementa, ki je segal do nasprotne stene. Blizu vhoda je ležala velika, bela skala, okoli nje pa je bilo par napol izpraznjenih sodov in zabojev z apnom in cementom.

Na glinastih tleh sosednega prostora je ležal kup sipa, na katerega

so vrgli velik zaboj, ki je bil dolg kake štiri metre, globok en meter in ravnatoko širok. Meni so se zdele vse te posameznosti popolnoma postranske, toda Connors je ostro tolkel s peto po novem tlaku.

»Policija je pri preiskavi pač težko pregledala, da bi mogel biti vaš rednik, ki je tako brez sledu izginil, skrit pod to zanesljivo odejo,« je pripomnil popolnoma mirno.

Doktor Sadler se je nasmešnil. »Faktično ni tega pregledala,« je odgovoril. »Navzlic dejstvu, da so doktorja Haslama še potem, ko je bilo delo dokončano, videli vsi v tej hiši, je policija preiskala vsak kubični centimeter. Doktor Haslam je vendar prišel v hlev, da si, ko so delavci odšli, ogleda njihovo delo. Kaj je policija tukaj iskala, mi je bila in mi je še uganka, kajti niso mi tega obrazložili. Doktor Haslam se vendar ni usmrtil ter potem skril svoje lastno telo pod temi cementnimi tlaki, ki so bila že suha in trda, ko je še živ hodil po njih! Mi bi bili srečni, če bi ga našli in dostojno pokopali. Niti ne govorim o tem, kakšna olajšava bi bila za nas, če bi bili pomirjeni o njegovi usodi.«

»To je samoobsebi razumljivo,« je pripomnil Connors. »Kakšen kamen pa je to?«

Doktor je nekoliko zakašljajal, ko je Connors sunil ob veliko granitno skalo ter pri tem ostro pogledal mladega moža.

Njegove prodirajoče oči so en hip, poln napetosti, gledale v obraz, ki je bil zdaj blede, zdaj rdeče. Sadlerjevi zeleni pupili so se vsled tega pogleda nemirno svetlikale.

»To je kamen, ki so ga hoteli vporabiti namesto razbitega stebra pri vratih. Bil pa je nekoliko prevelik in presvetel v primeri z drugim stebrom, vsled česar se je doktor Haslam odločil, da ga vporabi na sprednji strani in da ga napravi stebra na drug način. Ni ničesar pod njem, na to se morete zanesti,« je pripomnil mladi mož z zadušnim smehom. »Čeprav je še tako težak, ga je vendar policija obrnila, ker ji je bilo vse, s čemer se je doktor Haslam v poslednjem času pečal, kar najbolj važno. Steber pri vratih so nadomestili šele potem, ko je bila umorjena mrs. Sands in ko je bil izginil moj rednik.«

»Da,« je rekel mirno Connors. »Jaz sem pač videl, ko sem vstopil, steber pri vratih, ter opazil tudi ostanke okvirja in pa zmešan klobčič žice v zaboji, ki se nahaja v prostoru, iz katerega smo ravnokar prišli. Kaj pa je to, gospod doktor?«

»Tega vam ne morem povedati, morda pa vedo posli,« je odgovoril Sadler. »Jaz sem to tudi videl in sem si mislil, da je zlomljen obešalnik za obleke.«

»Najbrže je tako, gospod doktor,« je pritrdil Connors skoraj ve-

selo. »Če bi nama zdaj še povedali, kje je ona žica, ki je bila ovita okoli puške, ko je prišla policija, in ali ste bili že v Perziji, tedaj je najin obisk končan.«

Ustrašil sem se vsled izpremembe, ki se je pojavila na Sadlerju. Kakor da bi ga pičil gad, se je okrenil ter pogledal tako ježno Connorsa, da sem vsak hip čakal, da se bo vrgel na njega. Ker pa ga je Connors popolnoma mirno gledal, se je polegla njegova jeza. Stresel se je, kakor da bi hotel zopet zbrati svojih pet čutov, je odgovoril z glasom, ki se je tresel, čeprav se je še toliko brzdal:

»Nikdar nisem bil v Perziji, gospod. Vprašanje je čudno in je tako malo v zvezi z vsem, s čemer se tu pečamo, da mislim, da me hočete le dražiti. Če pa je tako — postal je zopet smrtnobol in je komaj še brzdal svojo jezo,« tedaj vas pa resnično prosim, da odidete.«

»To se mi zdi čudno,« je odgovoril Connors hladnokrvno ter še vedno ostro gledal Sadlerja. »Jaz sam sem potoval po Perziji, in v študijski sobi sem opazil meni zelo dobro znano knjigo o potovanju po Orientu. To me je dovedlo do vprašanja.«

Trepalnice so se hitro dvigale in padale nad nemirnimi očmi.

(Dalje prihodnjete.)

gih transportih za najenostavnejše naredbe, ki veljajo za civiliste, ker ravno erar to nič ne velja!

In faktično bi bil neodpušljiv greh, če bi se proti nevarnosti kolere tudi pri nas vse potrebno ne ukrenilo. Posebno veliko pozornost se mora posvečati našim železnicam, ki so najhitrejša razširjevalke vsake epidemije. Uradi imajo dolžnost, da vse potrebno ukrenejo, da se k nam ne zanes epidemija niti po ljudeh, niti po blagu. Ne sme se čakati, da se šele pojavi prvi slučaj, temveč se mora takoj na mejah vse potrebno ukreniti, da ne pride v naše dežele ta zavrtni sovražnik in morilec. Toda tudi drugi činitelji morajo v pravem času vse potrebno pripraviti. Čisto ta na ulicah in v hišah, dobra pitna voda, zmrznost v uživanju jedil in pijače. Sramotne stanovanjske razmere, umazano perilo, umazana obleka, nečistota — so glavni pogoji za razširjevanje epidemije. Naposled pa ni treba imeti nikakega strahu. Človek, ki se boji, je bolj dovzeten za razne bolezni. Pustimo strah, in brigajmo se za red in snažnost v občinah in stanovanjih.

Dogodki na Balkanu.

Kronanje grške kraljevske rodbine.

Grmenje topov je utihnilo in ljudje se vračajo k delom miru. Še so odprte rane, ki jih je zasekala vojna. Še niso usahnile solze za padlimi. Zato se je grška vlada odločila preložit kronanje grške kraljevske dvojice do maja prihodnjega leta. Kronanje se bo izvršilo z izredno slovesnostjo ter bo zlasti zaradi tega pomembno, ker se bo izvršilo po ritusu bizantinskega cesarstva. Kralj Konstantin bo kronan z bizantinskega cesarskega krona, ki se hrani sedaj na Sveti Gori Atos. Ogrnil bo tudi histotični plašč bizantinskih cesarjev, ki ga bodo tudi menili s Svete Gore prinesli s seboj v Atene. Kralj Konstantin si bo nadejal pri kronanju tudi naslov »Augustus«, dočim dobi kraljica naslov »Augusta«. Kronanje bo na ta način obenem predstavljalo povečevanje grških zmog. Da pa bo slovesnost tem pomembnejša, se bodo vršile tik pred kronanjem slavnostne igre na novem izmramorja zgrajenem stadionu Averov, ki se prične 1. aprila 1914 in bodo trajale 14 dni.

Dosti se bodo naučili.

Iz Aten poročajo, da je poslal grški finančni minister Anastasiades s specijalno misijo v Bosno in Hercegovino, da proučava v teh deželah poljedelske kreditne in davčne razmere, ki naj služijo za podlago pri izdelanju tozadevnih zakonov za nove pokrajine Grške. Da ta korak za Grško ni zelo srečen, pač ne bo nobeden tajil, zdi se pa, da tiči za temi študijami političen namen, da bi vzbudila Grška pri avstrijski vladi simpatije in da odvrne od sebe odij, če bo začela zatirati Srbe, Bolgare, Turke in Albance, ker se bo vse to vršilo po vzorcu Bosne in Hercegovine. Morda upa grška vlada tudi, da si na ta način pribori kos albanskega ozemlja nasproti otoku Krku.

Na to struno tudi že udarjajo v Atenah. V Atenah so glede mednarodne komisije, ki naj preišče etnografski značaj spornih pokrajin med Grško in Albanijo ter določi strategične točke bodoče meje, mnenja, da imata Avstro-Ogrska in Italija kljub svoji želji varovati svoje interese, dolžnost, da sta popolnoma nepristranski. Ugledu obeh držav ne bi odgovarjalo, če bi imenovali v to komisijo zastopnike, ki bi bili Grški očitno sovražni, zlasti pa osebe, ki imajo kakršnekoli zveze s prebivalci teh krajev ali pa ki so orodje konsularne propagande, kakor n. pr. bivši generalni konzul v Janini, Bitolju ali drugod. Če se kljub temu svari luč sestavi komisija iz takih oseb, bodo ti ljudje napačno tolmačili narodno mišljenje Epirotov. Gotovo je namreč že sedaj, da se prebivalci severnega Epira nočejo ukloniti kot sužnji vlad, ki bi bila slabša, kakor turško barbarstvo.

Grški oficijozni krogi hočejo tedaj s to izjavo dati lekcijo zlasti avstro-ogrskim državnikom, ki so doleteli v to komisijo avstrijskega generalnega konzula v Janini.

Srbi in Grki.

Prebivalci Bitolja in okolice so izrekli željo, da pripadejo pokrajine ob južnem Prespanskem jezeru za naslednjem nekako do Florine Srbije. O tej želji se vrše sedaj med grško in srbsko vlado pogajanja. Že to dejstvo je tedaj znamenje, da meja med Grško in Srbijo še ni popolnoma določena v vseh detajlih.

Spomenik zmagoslavja.

Iz Belgrada poročajo, da je mestna občina sklenila postaviti spomenik zmagoslavja. Denar za ta spomenik, ki naj bo veličasten, se bo zbral s prostovoljnimi prispevki. Mestna občina sama je dala v ta namen 100.000 dinarjev. V čast prestolonasledniku pa je imenoval belgradski občinski svet glavni trg v Belgradu Prestolonaslednikov trg.

Pašić. — Srbija in Črna gora.

Kakor poroča »Srbobran«, se ne potrjujejo vesti, da namerava srbski ministrski predsednik Pašić odstopiti, ker bi moglo priti tako vprašanje pošteve šele po prihodnjem zasedanju skupščine. Vzrok za to vest je samo ta, da je Pašić izpolnil svojo historično nalogo v Srbiji ter se odslej naprej noče več vtičati v prepis strank. Vsekakor pa bo Pašić rešil še nekaj zadev, ki so v zvezi z novim položajem, kakor sta: Uprava novozavzetih pokrajin in ureditev razmer s sosedno monarhijo.

Njegovo delo je bil tudi sporazum med Srbijo in Črno goro, glasom katerega dobi Črna gora mesta Peč, Djakovico, Bjelopolje Plevlje, med tem ko dobi Srbija Prizren. Istovremno se sklene s Črno gorjo tudi carinska unija ter se odpravijo vse upravne mejne straže. Tudi v vojaškem oziru bosta tvorili Srbija in Črna gora eno celoto.

Sklep take zveze je največjega pomena za bodočnost celega Balkana in odpira Srbiji, kakor Črni gori perspektivo v boljšo bodočnost. Obenem tvori ta zveza pa novo nesmrtno blamažo zlasti za našo diplomacijo, ki se je vedno trudila z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi preprečiti tako zvezo. Radovedni smo, kak vrisč bo nastal v diplomatskem gozdu, ko bo ta zveza tudi oficijalno proglašena.

Bolgarska in Turčija.

S srdom napram celi evropski diplomaciji izgovarjajo vsi pošteno misleči ljudje ime Odrin.

Bolgarska se je trudila doseči po svojem odposlancu. Načoču sprejemljive pogoje v tem vprašanju, toda vsa oficijozna Evropa jo je pustila na cedilu. Načoč je moral prekiniti tozadevna pogajanja, istočasno pa je, kakor za demonstracijo proti Bolgarski, zapustil avstrijski zastopnik v komisiji za določitev meje med Bolgarsko in Turčijo, major Fischer, Carigrad. Toda to ni morda samonikel sklep naših državnikov, prednjačila je v tem Italija, ki je preklicala mandat svojega zastopnika v tej komisiji, polkovnika Bombellija.

Kar se tiče trgovske zveze med Bolgarsko in Turčijo, je ta pač za Bolgarsko in njen razvoj pod sedanjimi razmerami koristna, Bolgarska pa prihaja s tem v odvisnost napram Turčiji ter se udiha politiki, ki je Slovanom sovražna. Bolgarski ne bo preostajalo v prihodnosti, če pride od kakih konfliktov med Rusijo in Turčijo, drugega kakor da ali izgine iz svetovnega zemljevida ali pa igra napram Turčiji isto vlogo, kakor jo je igrala napram svojim zaveznikom.

V svoji noti 19. julija je Turčija izjavila velesilam, da hoče imeti reko Marico za mejo. Sedaj pa, ko so se vlegli vsi diplomati k počitku, pa ji je zopet zrasel greben še hušje ter zahteva Turčija sedaj glasom londonskih »Times« vse pokrajine zahodno od reke Marice v črti od Svilena (Mustafe paše) ob bolgarski meji do Suflija na desnem bregu Marice, ki da so za obrambo Odrina neobhodno potrebne.

Stajersko.

Shod Narodne stranke na Vranjskem. V nedeljo, dne 31. avgusta (t. j. pojutrišnjem), se vrši javni shod Narodne stranke ob 3. popoldni v Košeninovi gostilni. Govori deželni poslanec dr. Vekoslav Kukevec. Tržani in okoličani, pridite v obilnem številu!

Nekaj opazk k otvoritvi novega dravskega mostu v Mariboru. Kakor je že poročal »Slov. Narod«, se je vršila v soboto, dne 23. avgusta v navzočnosti nadvojvode Friderika otvoritev novega dravskega mostu v Mariboru. Vladajoča stranka v Mariboru, skoro izključno renegati, se niso ničesar bali tako, kakor tega, da bi Slovenci ob tej priliki ne nastopili v masah in z »živio-klici« pokazali visokemu cesarskemu gostu, da slovenstvo v Mariboru in okolici še ni prenehalo biti. Zato je nastopila renegatska klika z vsem terorizmom. Zupan dr. Schmiderer se je dal vjeti,

da je izdal prepoved razobešati »all-slawische« zastave, pri tem pa se niso sramovali renegate, da so okrasili mesto s protiaustrijskimi frankfurtačami. — Ko se je pripeljal cesarski gost, ga je pozdravljala na kolodvoru mnogobrojna množica. Memimo, da je povsem umljivo, da so dali navzoči Slovenci duška svoji udanosti do nadvojvode z »živio-klici«, ne pa z nemškimi »hoch«. A glejte renegatskih kulturonoscev! Komaj je oddrdal cesarski avtomobil, tedaj pa se je vrgla podivjana svojat na uboga abiturienta F., ki je klical »živio«. Takoj so ga razglasili za demonstranta, ga pretepali s palicami in osuvali, dokler ga ni iztrgal podivjani tolpi neki policist. Pri pretepanju omenjenega Slovence se je posebno odlikoval znani zagriženec Josip Baumeister (prav navaden agent), ki je kričal kakor besen iz okna svojega stanovanja: »Haut's ihn nieder, haut's ihn durch, Wasser auf ihn itd.« Uspehi seveda niso izostali. Mogoče omenjenemu kričaču Baumeistru ni znano, da so o priliki septembarskih dogodkov v Ljubljani prisojali slovenski sodniki slovenskim demonstrantom za milejša hujskanja po 3–6 mesecev. Če mu je drago, mu lahko postržemo, da bo šel delat v zapor družbo svojemu prijatelju Unterkollerju. — Pred limberškim župnikom Bračičem so imeli renegate toliko strahu, da so mu, še preden je usta odprl, zažugali s palicami, če bi morebiti hotel klicati nadvojvodu »živio«. — Še druge, lepše namene so imeli renegate. Izdali so tiskan oklic z besedilom: »Marburg heraus! Jeder soll sehen, dass Marburg deutsch ist und deutsch bleiben will. Das ist es für uns Deutsche Pflicht, das urdeutsche Gepräge unserer Draustadt festzuhalten. Darum: »Alle Deutschen heraus! zu einem »Spaziergang« vom Bahnhof zum Hauptplatz. Der deutsche Abwehr - Ausschuss!« — Umljivo je, da je ves ta oklic imel le namen, pobiti Slovencev okna in jih osebno napadati. Pravimo umljivo, a to velja le za nas, najbrže pa ne za mariborskega državnega pravdnika! Pa bodo že prišli še drugi časi, takrat se bo tudi on zavedel svojih dolžnosti. Ne bo se dolgo več naslajala »Marburgarica« nad neorganiziranimi slovenskimi masami. —

Iz St. Jurja ob Južni železnici. Danes, v četrtek, je bil na slovenski deželni kmetijski šoli zaključek šolskega leta. Udeležili so se ga v imenu vlade namest. svetnik celjski okrajni glavar baron Müller, v imenu deželnega odbora deželni svetovalec dr. Bogdan Stepničič, deželna poslanca baron Moscon in dr. V. Kukevec, šmarnski župan Fr. Ferlinec, ravnatelj H. Schreiner, komisar v celjskem okrajnem zastopu dr. Fasching, tajnik celjske »Zadružne zveze« Stibler, zdravnik dr. Ipavic, celjski opat Ogradi, več učiteljev in duhovnikov, zastopnikov bližnjih kmečkih občin in drugega občinstva. V priprosto ozaljšani šolski sobi je pozdravil ravnatelj kmetijske šole I. Belle goste in v kratkem govoru podal najvažnejše dogodke minulega šolskega leta. Priredili so se poleg celoletnega tečaja za kmečke madeniče še pettedenski učiteljski, šesttedenski gospodinjinski in dva knjigovodska tečaja. Za celoletni tečaj kmečkih mladeničev se je prijavilo 37 fantov, sprejetih jih je bilo 25. Trije so plačali za seboj sami, 9 je bilo deželnih štipendistov, dva sta imela ustanovo štajerske hranilnice in dva Središčana Vojškovo ustanovo. Okrajni zastopi so dali podporo 6 fantom, in sicer šoštanjski 2, laški 1, šmarnski 1, gornjeorajski 1, ormoški 1. Ostale ste vzdrževali narodni posojilnici v Mariboru in Ptuj. (Kje so pa denarni zavodi »kmečke« zveze? Op. poročevalca.) Učitelji so s fanti napravili med letom celo vrsto poučnih izletov; najdaljša sta bila v Smihelju na Zg. Stajerskem, kjer so si izletniki ogledali vzorno izvedene zemljiške komasacije, in izlet čez Gorenjsko na Primorsko in v Istro; na Gorenjskem so si izletniki ogledali vzorne planinske pašnike, na Goriškem in v Istri pa vzorna kmetijstva in vinograde. Goriški in istrski deželni odbor sta izlet ljubezno podpirala. Obratno je slovensko deželno kmetijsko šolo v St. Jurju obiskalo veliko kmetovalcev posamezno in organizirano, celo Hrvatje so došli v večjem številu. Po pozdravnem in otvoritvenem govoru so izpraševali učence gg. Recelj, Kveder, Uršič, Zidanšek in Belle. Poslušalci smo dobili iz odgovorov vtisk, da so se fantje pričeli mnogomu praktičnemu in da lahko postanejo na temelju te izobrazbe dobri, slovenski kmečki gospodarji. — Ravnatelj Belle je tudi v svojem zaključnem govoru poudarjal, da ima šola edino ta namen, vzgojiti za naše kmetije, ki so večinoma srednje in male, praktične, moderno naobrazene kmetovalce. Priljubljeni smo zato

vsim baron Müllerju in dr. Stepničiču, ko sta učitelstvu prisrčno čestitala na doseženih učnih uspehih, ki so za 10 mesecev trajajočo šolsko leto presenetljivo veliki. Okr. glavar baron Müller je še posebej polagal fantom na srce, naj se trdno drže sicer trde, a vendar drage nam domače grude. Slavnost se je zaključila s cesarsko pesmijo. Učenci so pod vodstvom učitelja Čufeka zapeli pred in po izpitu nekaj domačih pesmi. Gostje so si ogledali tudi vzorno kmetijstvo pri šoli, ki se vedno lepše razvija. Z letošnjim šolskim letom se je na zavodu vzgojilo do 100 dobrih gospodarjev. Staršem ne moremo dovoliti tople priporočati, da dajo svoje sinove na ta zavod. Gospod deželni poslanec Jakob Vrečko je lani obljubil, da se bo potegoval za to, da se na dan izpita razobeši na zavodu slovenska zastava; ker ni bilo k izpitu niti njega, niti katerega drugega poslanca od kmečke zveze, se nismo mogli informirati, kaj je izjavil deželni odbor na Vrečkovo intervencijo.

Od Male Nedelje pri Ljutomeru. Dne 24. avgusta je pogorelo gospodarsko poslopje Al. in Mariji Mikl, po domače »Kramarija« na Kurščencaku.

Drobne novice. Iz Konjice. Okrajno glavarstvo je povabilo izvoljene okrajne zastopnike, da pridejo dne 3. septembra v Konjice. Prečital se jim bo vladni odlok o razpustu okrajnega zastopa in obenem bodo sklepali, ali se proti njemu pritožijo na ministrstvo za notranje zadeve, ali ne. — Iz Maribora. »Straža« poroča, da se je zastrupil v ordinacijski sobi železničnega zdravnika dr. Franka 37 let stari oženjeni železniški pisarniški sluga Viljem Žeran. — V St. Lovrencu na Zgornjem Štajerskem so prišli občinskega tajnika Janeza Karnerja. Poneveril je na škodo rottenmannske mestne občine iz okrajnega zastopa večje vsote denarja.

Zahvala. Božidar Flegeričeva slavnost je dne 17. avgusta t. l. uspela sijajno, nad vse pričakovanje; odbor si šteje zato v prijetno dolžnost, da se najiskrenejše zahvali vsem p. n. častilcem Flegeričevega spomina, ki so na kakršen si koli način omogočili, da se je izvršilo vse v tako lepem redu, brez vsake zapreke. V prvi vrsti se zahvaljujemo veleč. gosp. konzistorijalnemu svetniku Val. Cajniku iz Varaždna ter blag. gosp. prof. dr. Fr. Ilesiču za prekrasno slavnostno govora ob odkritju nagrobnika in spominske plošče. Prvoimenovalnemu gre zahvala tudi še za darovano slovesno sv. mašo. Nadalje se zahvaljujemo središkemu pevskemu zboru in narodni godbi, ki sta s svojim neutrudnim vodom, učiteljem g. Fr. Serajnikom zdato povzdignila cerkveno slavnost, kakor tudi ono na pokopališču in na Flegeričevem domu ob odkritju plošče. Zahvaljujemo se nadalje vsem cenj. govornikom, ki so pri banketu in pozneje pri ljudski veselici zbrano množico naroda izpodbuili z navdušenimi besedami k ljubezni do maternega jezika in do premle sloveske očetnjave. Posebej omenjamo veleč. gg. vladnega svetnika Andr. J. Križana iz Varaždna. Zahvaljujemo se domačemu župniku č. g. J. Zadravcu za njegovo prijaznost na dan slovesnosti, zlasti pa ljubeznjivost, da se je po končanem oficijelnem delu na pokopališču z molitvijo spomnil pokojnega pesnika; — ostali odborniki se zahvaljujejo tudi prav prisrčno svojemu odborškimu tovarišu g. Robertu Košarju, učitelju in veleposestniku pri Sv. Bolfenku za njegov trud, da nam je na pokopališču vse tako lepo uredil in pripravil. Zahvala bodi tudi slavnemu šolskemu vodstvu in krajnemu šolskemu svetu bolfenskem za prepuščitev šolskih prostorov, da se je v njih vršila pred božjo službo pevška vaja. Končno bodi izrečena najiskrenejša zahvala vsem od blizu in daleč došlim milim gostom — slaviteljem v življenju nemirnega, a sedaj večni mir uživajočega pesnika Božidarja Flegeriča. Pesnikovemu spomnu slava, vam vsem pa srčna hvala! — Odbor za Flegeričev spomenik v Središču, dne 19. avgusta 1913.

Koroško.

Nesreče pri vojaških vajah. Letošnje vojaške vaje bodo za marsikoga usodne. Primeroma z drugimi leti se ni pripetilo na Koroškem še nobeno leto toliko nesreč pri vajah kot letos. Skoro vsak dan prihajajo poročila o nesrečah in skoro vsak dan pripeljejo kakega ponesrečenca v bolnišnico. Več teh nesreč smo že omenili pred kratkim. — V Dravski dolini je brcnila vojaška mula nekega hlapca, ki je vozil vojaški tovor v treh. Poškodba je zelo nevarna in težko ranljeno so prepeljali v bolnišnico. K nesreči prostovoljca, ki

je trčil v Möllbrücke v nekega kolezarja poročajo sledeče podrobnosti. Kolezar je zadel prostovoljca s cevjo od puške v oko. Ker je prostovoljec, ki je medicince nosil očala, je postala poškodba še bolj nevarna, ker so se mu zadržili v kožo in v oko delci razbitega stekla. Njegovo stanje se je tako poslabšalo, da so ga odpeljali v posebnem kupeju z brzovlakom na kliniko v Gradec. Mož bo srečen, če bo prestal nesrečo samo z izgubo očesa.

Cigani. Dva cigani in ena ciganka, velika močna mlada in lepa ženska so ukradli v neki vasi blizu Rožeka več kureline. Prebivalci so tatvino zapazili in so stekli za cigani. Blizu nekega gozda se je obrnil eden ciganov in je ustrelil trikrat z lovsko puško na preganjalce. Enega je lahko ranil na rami, drugemu je prestrelila krogla predpasnik med nogami, tretja krogla pa ni zadela. V sled strelav so se preganjalci ustavili, med tem pa so cigani izginili v gozdu.

Nesreča na planini. Iz Vogla poročajo, da je padel posestnik sin Pučnik na planini pri spravljaju sena čez 5 m visoko pečino in se valil po padcu po strmini v globok jarek. Našli so ga v jarku nezvestnega. Ko so ga prenesli v domače svetišče tam kmalo umrl ne da bi se še kaj zavedel.

Podlo maščevanje. Neznani zlikovci so iz maščevanja porezali in polomili 43 lepih jabolčnih dreves na štirih vrtovih in sicer v okolici Bejaški. Žendarmierja je zločinem že na sledu.

Samomor odvetniškega uradnika. V Celovcu se je ustrelil v svojem stanovanju na cesti Moro brezposeln 58letni odvetniški uradnik Frane Družovc. Izvršil je samomor zaradi brezdelja in bolezni.

Primorsko.

Imenovanje. Akad. slikar gosp. Viktor Čotič je imenovan za suplenta na gimnaziji v Zadru.

Umrla je v Trstu vrta Slovenka in večletna suflerka tržaškega gledališča Beter Zalarjeva. Smrt je povzročil padec raz okno, katero je čistila. Med delom ji je otrok odnesel stolico. Ko je hotela Zalarjeva stopiti na njo je padla in dobila smrtno poškodbo. Zapušča moža in dva nepreskrbljena otroka.

Doslednost avstrijskih oblasti. V zadevi odredb tržaškega namestnika glede odslovljenja tujcev inozemcem iz javnih služb se bo pokazalo, če znajo varovati avstrijske oblasti svojo avtoriteto in doslednost ali se bodo udale vplivu in pritisku regnikov in enega dela Nemcev, katerim so ljubši inozemci Italijani kot njihovi sohržavljeni Slovani. Odredba tržaškega namestnika je popolnoma pravična, zakonita in nepobitna. Ta odredba ima tudi svojo predzgodovino, katero je v kratkih in jedrnatih besedah očrtal tržaški namestnik sam. Poudarjal je nezakonitost in protiaustrijsko razmerje, ki je vladalo že del časa v Trstu v vseh javnih uradih. Na najvažnejših javnih mestih v enem največjih in najvažnejših mest Avstrije so inozemci, tuji državljani, izpodirali domačine in ustvarili močno trdnjavo, ki bi v eventualnem sporu lahko tvorila močno falango proti Avstriji na jugu. Iredentizem ni umrl kljub prisrčnim odnošajem med avstrijsko — laško zunanjo politiko. Ta politika je samo časasna, to razmerje je nezanesljivo. V Italiji tli in Lahi ne morejo pozabiti, in tudi ne bodo popolnoma pozabili laško — avstrijskih sporov in svojih porazov. Iredentisti ostanejo pod plaščem prisrčnih razmer med Avstrijo in Italijo isti in taki kot so bili, samo da so našli časasno pod tem plaščem lepo in varno skrivališče. Da ne bo Italija javno podpirala njihovih ciljev je jasno, ker tega ne dopuščajo tudi splošni evropski politični zapletljaji. Tega tudi ne pripuščita rivaliteta med tripelcento in trozvezjo, kjer igra važne vloge tudi Avstrija in Italija, ki se vedno bolj približuje tripelcentu in Franciji in Rusiji, ki je že prebolela vzhodno vojno in lahko nastopila odločilno vlogo v evropskem koncertu. Res je prav in umestno za Avstrijo, da je znala s svojo zunanjo politiko navezati nase še intimnejše kot preje svojo zaveznico Italijo. Toda ti vnašnje politični prisrčni odnošaji pa nikakor ne upravičujejo, da bi imeli odločilen pomen v notranji upravi avstrijske države, ki mora v tem vprašanju varovati samostojnost, ki mora varovati temeljne zakone od katerih je odvisen obstoj države. In glasom teh zakonov, ki so edino merodajni za državo in ki odtelajo za veliko časasno politično vnanje razmerje s sosedno državo, je odredba tržaškega namestništva popolnoma umestna. Še več; dobro bi bilo in ko-

ristno za avstrijske državljane, da bi bilo namestništvo že preje posego z železno roko v to laško iredentistično mravljišče posebno ko so vsi opomini ostali brezspesni, ko se je mestni magistrat za hrbotom rogal višji oblasti. Kratko rečeno, te odredbe so pravičine in poštene in vsak avstrijski državljani brez razlike narodnosti jih mora z vlogo vred z veseljem pozdravljati in odobravati. Te naredbe morajo v principu tudi ostati, tržaško namestništvo, kakor centralna vlada morata varovati čast in doslednost, dasi pri tem lahko dovolijo kakšne olajšave glede prizadetih inozemcev, pri čemer pa se olajšave ne smejo niti najmanj tangirati bistva teh odredb. Nova era mora nastopiti in avstrijskemu državljanu se morajo dati primerno njegovim državljanom dolžnostim tudi njegove državljanske pravice. — Mestna uprava v Milanu je razglasila kljub prisrčnim zunanepolitičnim odnosom med Avstrijo in Italijo glede podelitve javnih služb sledečo parolo, katero je objavila javno. V prvi vrsti imajo prednost do javnih služb meščani milanski, v drugi vrsti laški državljani, za njimi pridejo Lahi, podaniki drugih sosednih držav, tujecev pa sploh ne maramo. Avstrija pa naj bi trpela, da se v najvažnejšem obsejnim in pristanskem mestu meče na cesto državljane avstrijske in pripuščata h koritu inozemce, ki so že tolikrat pokazali odij in sovraštvo proti Avstriji in to samo zato, da se množi vpliv Italije in da bi združeni Italijani in Nemci uničili naraščajočo moč najmočnejšega dela in stebra avstrijske monarhije — Slovane.

Puljska eskadra v Opatiji. Po posredovanju »Flottenvereina« v Opatiji pride dne 5. septembra v Opatijo cela puljska eskadra pod vodstvom kontreadmirala Njegovana. Eskadra ostane v Opatiji 4 dni. V tem času se bo vršilo tekmovalno veslanje in plavanje in druge tekme.

Grška kraljica vdova v Trstu. Svoči ob 1. uri se je pripeljala v Trst z rusko topničarko »Ural« grška kraljica vdova Olga. Rusko križarico so obrežne baterije pozdravile z običajnimi strelji. V njenem spremstvu je prišel tudi njen sin princ Kristof. Kraljica Olga potuje v Monakovo zaradi neke očesne bolezni. Kraljica sta obiskala danes grški konzul Varatas in ruski konzul pl. Smirnov. Z Lloydovim parnikom »Praga« sta prišla obiskat kraljico njen sin princ Andrej s svojo soprogo princezino Alice. Vsi skupaj potujejo v Monakovo. Ruska topničarka »Ural« ostane v Trstu en teden.

K vojaški nesreči v Pulju. Stanje težko ranjenega specialnega delavca Gregorčiča se še ni nič zboljšalo. Ni še gotovo ali bo okreväl ali ne. Stanje ostalih težko ranjenih se je nekoliko zboljšalo, več lahkoranjenih pa je že skoro okreväl. — O vzroku nesreče še niso nič pozitivnega dognali in tudi bržkone ne bodo.

Ponesrečen parnik. Parnik »Croatia« last družbe Ungaro Croatia je nasel v bližini Arte severozapadno od otoka Morter na skalovje. Potniki so se rešili, parnik se je precej poškodoval, vendar se bo dal še popraviti. Nesrečo je povzročila silno gosta megla.

Dnevne vesti.

+ Čehi o naših klerikalcih. Četrtekova številka češkega časopisa »Lidové Noviny« je prinesla pod naslovom »Dejania govore!« sledečo kritiko o naših klerikalcih: »Moravski klerikalci so v teh dneh priredili poseben vlak do bele Ljubljane na shod jugoslovanskih katolikov in na 1. zlet slovenskega Orelstva. Povabilo so jih voditelji slovenske ljudske stranke dr. Šusteršič, dr. Krek in Povše, da vidijo Čehi sadove njihovega dela, da si ustvarijo pravi pojem o njihovem delu, njihovem stremljenju in ciljih. Orelska Morava, kakor pravi Šramkovo glasilo, plačuje svoj dolg bratom Slovincem. »Povejte, da ste prišli kot zastopniki Morave in da imate pravico govoriti v imenu celega naroda. Vi, samo vi! Ne Sokol, ki z nasilstvom sramoti češko ime. Ne Sokol, ki vede narod do moralne, politične, kulturne pogube.« Tako dobesedno nadaljuje Šramkov časopisek v svoji divji besednosti, in s tem je tudi že povedano, h kakšnim sorodnim dušam na Kranjskem govori Šramek, pred kakšnimi ljudmi se bo njegova orelska čeljad izdajala za edino punciarno reprezentanko češke Morave. Slovenski klerikalci so kri iz krvi in kost iz kosti naših klerikalcev. Ravnotako kakor naši izrabljajo tudi najvznešenejšo čustvo ljudsko v svoje politične svrhe, v imenu božjem vzdržujejo široke ljudske vrste v duševni temoti, v nevednosti in praznovrstu, v imenu Kristusovem ubijajo in uničujejo

vse, kar stremi za svetlobo, prosveto, resnico in napredkom. Slovenski klerikalci pa so za svoje rojake mnogo nevarnejši, nego naši, kajti posrečilo se jim je po večletni brezmejni ščuvaloči agitaciji v spovednicah in na prižnicah obvladati na Kranjskem deželni zbor in s tem tudi deželni odbor. Kranjsko je danes tipična dežela klerikalne grozovlade, o kakršni se nam dosedaj na Moravi ni niti sanjalo, in ki bi se popolnoma gotovo in varno tudi pri nas usedla, če bi vsi češki svobodnomiselni ljudje ne bili postopali pri zadnjih državnoborskih in deželnozbornskih volitvah v združenem postopu. Na slovenskih klerikalcih se more naravnost demonstirati, kako so klerikalci v narodnem oziru najneznanejši politična stranka, ki za koncesije, ki ji omogočujejo vpliv in moč, prodajo narodnim nasprotnikom najdragocenejše pravice naroda, njegove jezikovne in kulturne pravice. Slovenski narod je maloštevilčen in razen tega ima še to nesrečo, da je porazdeljen v osem raznih političnih ustvarov, ki ima na severu težko nalogo, braniti se proti ekspanzivnemu nemštvu, na jugu pa proti prekanjenim Italijanom. Edina dežela, v kateri morejo Slovenci popolnoma razviti vse pango svojega narodnega življenja, je Kranjsko, toda ravno v tej deželi so slovenski klerikalci v zvezi z liberalnimi Nemci zajezili zdravi razvoj naroda tako zelo, da se v tem času niti ne more misliti od te na pomoč zatiranim bratom na Štajerskem, Koroškem in v Trstu. Niso zastopniki razpoložljivi ljubljanski Nemci pronesli vsem nemškimi časopisom, naj ne objavijo razkritij Kamilie Theimerje, ki je odkrila srce in ledvice častilakomnega dr. Šusteršiča in privzdignila kuto dr. Kreka, pod katero se je pojavil popolnoma posvetni pohotnež. Ljubljanski Nemci v omenjenem cirkularju sami priznavajo, da so s pomočjo klerikalne stranke dosegli: 1. Zane semptembeske krvave demonstracije v Ljubljani, po katerih se je pričakoval boj kot Nemcev na Kranjskem, so ostale brez škode za nemštvo na Kranjskem. 2. Dobili so sedem zastopnikov v ljubljanskem občinskem svetu. 3. Ljubljana je dobila državno policijo. 4. Deželni šolski svet deluje v zmislu, zelo ugodnem za Nemce. 5. Vodilna mesta v državnih uradih v Ljubljani so v nemških rokah. Dr. Šusteršič je šel k ministru Hochenburgerju intervenirat za nemškega nacionalca Elsnerja proti Slovincu Kavčiču, in ko se mu je to očitalo, je izjavil: »Meni je nemški liberallec ljubši nego napreden Slovenec.« »Narodnost je poganstvo!« »Naj pogine na Koroškem slovenski jezik, samo če se obdrži katoliška vera!« Tako govore voditelji slovenske ljudske stranke. — Čehi torej prav dobro poznajo naše klerikalce. In če se domišljujejo naši klerikalci, da jih kdo smatra še za narodne, se motijo.

+ »Slovenec« preklucije. V tekočem porotnem zasedanju bi moral priti »Slovenec« dvakrat pred sodišče. Najprej zaradi tožbe, ki jo je proti »Slovincu« vložil c. kr. notar gosp. M. Mariniček v Trzinu, ki ga je bil »Slovenec« na nesramen način zasmejal. Pred obravnavo pa je »Slovenec« lepo zlezal pod klop in apeliral na napredno nobleso. Notar gosp. Mariniček je bil velikodušen in je odstopil od tožbe s pogojem, da priobči »Slovenec« primerno izjavo. V sredo je obelodanil »Slovenec« izjavo, v kateri pravi: »Slovenec« je v 56. številki letošnjega letnika v stalnem sobotnem podlistku »Boltatu Pepe« pod naslovom: »Marinčku Matiček pa jest« priobčil članek, v katerem na več mestih z izmišljenimi anekdotami smeši gosp. Matijo Marinčeka, c. kr. notarja v Trzinu. — Podpisano uredništvo »Slovenca« odkrito obžaluje priobčitev članka, preklucije celo vsebino kot popolnoma izmišljeno in izjavlja, da ni imelo za to niti najmanjše stvarne podlage. — Uredništvo »Slovenca«. — Včeraj bi se morala vršiti druga porotna obravnavo proti Slovincu o tožbi gosp. Antona Pongratza, kateremu je »Slovenec« očital, da je kot načelnik jeseniške tovarniške godbe na nedopusten način gospodaril s premoženjem razpuščene godbe. Gosp. Pongratz je pričakoval, da nastopi »Slovenec« za svoja natolcevanja dokaz resnice. »Slovenec« pa seveda za svoje laži ni imel nobenih dokazov in je tik pred obravnavo prosil gosp. Pongratza, naj odstopi od tožbe. Gosp. Pongratz je prošnjo uslišal s pogojem, da priobči »Slovenec« primerno izjavo in plača primeren znesek v dobrodelne namene. Svoči je »Slovenec« priobčil ponižno izjavo, v kateri prosi odpustitve ter samega sebe postavlja na laž. Plačati pa mora tudi 200 K globe, katero vsoto razdeli tožnikov zastopnik, odvetnik g. dr. I. C. O. b. l. a. k. po lastnem preudarku v dobrodelne namene. Ta dva slučaja kažeta, kako brezvestno žali klerikalno časopisje politične nasprotnike. Če

kdo napada, mora imeti dokaze za svoje doživljene v rokah — a z izmišljenimi napadati čast in poštenje, to je grdobija, da je ni večje.

+ Še se najdejo pravi duhovniki! Kljub velikanskemu pritisku so se našli vendar še duhovniki, ki so spoznali pravi značaj nedeljske katoliške manifestacije in niso hoteli sodelovati pri tej komediji. Tako tudi v časti in delu za vero in cerkev osi-velj škof gosp. Stariha ni izobesil zastave ter mu je bilo, kakor se je izrazil sam, zelo neljubo, da se vera zlorablja v strankarske namene.

+ Značilen izrek. Za razpoloženje v klerikalni stranki je jako značilno, kar je te dni v prijateljskem pogovoru izrekel mož, ki mu je poverila klerikalna stranka nekaj važnejših javnih funkcij. Vprašan od starega, dobrega znanca o razpoloženju v klerikalni stranki napram dr. Šusteršiču, je ta mož zaupno rekel: »Vsi so ga siti do grla, še bolj pa njegove milostljivosti.«

+ Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta v Ljubljani dne 29. t. m. Na ljudskih šolah so imenovani: Viljem Cirkelbah za učitelja v Trzinu, Peter Jacob za učitelja na Dobravi pri Kropi, Antonija Štamcar za učitelja v Podbrezju, Ernest Šusteršič za učitelja v Gribljah, Henrik Paternost za učitelja v Senožečah in Ivan Bertonec za učitelja v Šmarjeti. Nadučitelj Andrej Perne v Šturjah se s 30. septembrom t. l. stalno vpokoji in se mu izreče priznanje deželnega šolskega sveta. Učiteljica Ana Kilar v Novem mestu se začasno vpokoji. Na ljudski šoli v Št. Petru pri Novem mestu se ustanovi poseben oddelek.

+ Pošne spremnice v Ljubljani so začele izgubljati — slovensko besedilo. Dosej smo v Ljubljani vendar imeli vsaj dvojezične spremnice, zdaj pa se izdajajo tudi še samonemške. Nismo videli morda kako posameznik, nego videli smo jih kar — sto. Kaj pa misli poštna uprava? Ali jih mar kvarijo spanje lavorike, ki si jih je pridobil sodni predsednik Elsner z izganjanjem slovenskega jezika?

+ Klerikalci niti Čukov ne poznajo. Ko so se v nedeljo dopoldne pripeljali ribniški Sokoli, da se udeležijo Babičevega pogreba, jih je zastopnik klerikalnega pripravljalnega odbora, ki je čakal na kolodvoru, nekoliko preenergično pozval, naj se uvrste v sprevod, ki je šel ravno mimo kolodvora. Sokoli so se seveda natihoma smejali ter ignorirali klerikalno sirovino. Toda klerikalni zastopnik je grozil, da jih naznani zvezi, in če to ne bo pomagalo, bo takoj poklical zvezinega načelnika. Sokoli so ga še vedno ignorirali ter mirno odšli s kolodvora. Šele ko je klerikalnemu aranžerju neki železniški uslužbenec pojasnil, da so to Sokoli, se je aranžer osramočen odstranil. Navzoče občinstvo je seveda izbruhnulo v homeričen smeh. Pač čudno in značilno, da Čuki niti Čukov ne poznajo.

+ Poslovilni večer gospe Danilove. V torek 2. septembra se v pripori v deželni gledališču predstavlja Gerolamo Rovettija »Nepoštem«, drama v 3. dej., preložil E. Kristan, ob priliki poslovitve naše prve igralk Avguste Danilove. Kakor znano potuje v Ameriko, ker na domačih tleh vsled znanih razmer nima več eksistence; spremlja jo starejši sin. — Predprodaja vstopnic pri g. Česarovi. Posetniki lož naj se prijavijo do ponedeljka popoldne.

+ Slovenska gledališka predstava. Z dušo in s srcem je vedno služila domači umetnosti, najlepša leta svojega življenja, vse svoje moči je posvetila slov. gledališču. Celih 26 let in še več je bila eden prvih stebrov slov. dramatike, tisoč in tisoč ljudem je na odru preskrbela ure užitka — in zdaj mora iti v tuje kraje, da si preskrbi sebi in otrokom kruha. To je usoda gospe Danilove, to je posledica propada slovenskega gledališča. Dne 2. septembra stopi g. Danilova zadnjikrat pred slovensko občinstvo. Mislimo, da ni treba udariti ob reklamni boben. Slovensko občinstvo je vedno visoko cenilo talente in marljivost gospe Danilove, njeno vneto za umetnost in njeno ljubezen za gledališče in sodimo, da 2. septembra ne bo pozabilo nanjo ter ji vsaj z mnogoštevilnim obiskom pokazalo, da s hvaležnostjo priznava njeno dolgoletno delovanje in da jo spremlja na potu v novo domovino najtopleje simpatije.

+ Osrednji vsedijaški podpor-niški odbor v Ljubljani naznanja, da je bil vsled netočnega funkcioniranja praškega podpornega društva prisiljen izpremeniti sklep, sprejet na ustanovni seji O. V. P. O. v toliko, da so veljavne le one pole, ki so si-g-nirane od dunajskega in graškega podpornega društva in podpisane od predsednika in treh tajnikov O. V. P. O. Kar se tiče razdelitve denarja,

dobi seveda tudi Praga svoj delež. Toliko v pojasnilo gg. nabiralcem in občinstvu, da ne bode kakega nesporazumljenja. Tov. Ad. Fugina nam je že vrnil dve poli z vsoto 146 kron 10 vin., za kar se mu toplo zahvaljujemo. Tovariši, hitite s podeželnimi prireditvami, sezite po nabiralnih polah!

+ Poroka. V torek se je poročil gospod Bogomil vitez Gorup pl. Slavinjski, sin pokojnega slovenskega mecena, z gđ. Nito Mathianovo, hčerko gospoda cesarskega svetnika arhitekta Ivana Mathiana ml. v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

+ Izvoz kranjskih starin. Pišejo nam: Vojvodinja Meklenburška že dalj časa izkupa na Magdalenski gori pri Šmarju starine, ki so baje iz dobe 500 let pred Kr. r. To izkopavanje nadzoruje znani Pečnik. Te starine se baje izvažajo v Nemčijo. Vprašamo: Ali ni sredstva, da bi se mogel ta izvoz preprečiti? Kaj dela jo merodajni krogi: dežela, muzej in drugi?

15letnica. Abiturijentje in abiturijenti ljubljanskega učiteljskega iz leta 1898. obhajajo letos svojo 15letnico, dne 4. septembra na Bledu. Ob 9. uri 42 min. jutraj se snidejo na Dobravi in gredo peš skozi Vintgart na Bled. Tu je ob 1. uri popoldne v hotelu »Triglav« skupni obed. Po obedu je izlet na Blejski grad, potem vožnja po jezeru itd. Ob neugodnem vremenu izostane izlet skozi Vintgar.

Občinske volitve v novi občini Polje pri Toplicah. Kakor se nam iz Gor. Straže poroča, so se v novi občini Polje (iz občine Toplice izločena podobčina) v sredo vršile občinske volitve. Po hudih bojih med Klinčevom in župnikovo stranko sta se obe stranki zjediniili do kompromisa, da se župnikovim pristašem puste 4 mandati, Klinčevim pristašem pa vsi ostalih, ker ves odbor šteje 12 odbornikov, bi jih po tem kompromisu Klinčeva stranka dobila 8 (torej še enkrat več kot župnikova). Ob času izid volitev sicer še ni znan, ampak splošno se sodi, da bo pri tako sklenjenem kompromisu ostalo. Sicer pa bomo o teh volitvah še povedali.

Iz Gradaca v Beli Krajini. V soboto zvečer poslovil se je od nas naš priljubljeni rojak gospod Julij Mazelle, trgovec in veleposrednik, ki nas zapusti in se preseli v Ljubljano. Glinjiv prizor je bil, ko mu je nebrojna množica soglasno vpila »ti nas ne smeš zapustiti!«, in solzo si videl na slehernem očesu, ko je opravičevalno pojasnjeval po slovo prišedšim svojo preselitev. Mazelle je bil načelnik požarne brambe, starosta Sokola, načelnik kmečke hranilnice in posojilnice, in zastopnik skoraj vseh korporacij. Odbor požarne brambe pod vodstvom podnačelnika gospoda Murina, mu je naznanil, da ga je društvo soglasno imenovalo svojim častnim načelnikom za njegovo nemurno delovanje v društvu, katerega član je bil skozi 23 let, in mu bil 18 let načelnik, prosili ga, da naj ostane še v naprej njih vodja, ako ravno se preseli v Ljubljano. Ravno tako so prišli Sokoli pod vodstvom brata načelnika Pezdirc, ter ga prosili, naj jim ostane še naprej dobri oče, ter jih vodi pod istim barjakom, kateremu so zvestobo prisegli. Odbor kmečke hranilnice polnoštevilen mu naznani, da je isti sklenil, mu izvoliti namestnika vrlega moža Mikota Kambiča, prosi pa, da bi ostal še nadalje na čelu istemu otroku, kateremu oče in ustanovitelj je on. Tudi občinski odbor na čelu mu podžupan g. Piletič se je v vznešenih besedah zahvalil g. Mazelletu za njegovo neutrudljivo delovanje v blagor občine in vsakega, ki je potreboval pomoči ter poudarjal: Ako odideš, ne pozabi nas, bodi uverjen, da te bomo pogrešali, a ne samo mi, pogrešala te bodo cela Bela Krajina. Kakor vedno, tako je tudi zdaj pokazal g. Mazelle svoj gorki čut do rodne grude in do svojcev s tem, da nas je zagotovil, ostati nam isti, kakor je bil, in da obdrži vse funkcije, bodisi pri posojilnici, požarni brambi ter Sokolu, in da nas bode vodil, ter na vsak poklic prišel v našo sredo. Množica je sprejela to za njo veselo vest z burnimi živio-klici, na kar je tamburaški zbor gradaškega Sokola zaigral sokolsko koračnico in igral v slovo do pozno v noč.

Konjski tatovi. Večkrat se sliši, da so bili kje na Hrvaškem konji ukradeni in odgnani čez mejo, a o tatovih ni sledu. Skoro gotovo imajo tatovi zveze v sosednjih deželah, tako tudi pri nas. V sredo popoldne iz na novomeško županstvo dospelo iz Ivanec-Kloštra pri Belovarju brzojav, da sta bili ondi ukradeni dve kolobili in eno žrebe v vrednosti 3400 K. Zvečer je došla še ena brzojavka iz česar se je dalo sklepati, da so se tatovi s konji obrnili proti Dolenjski. Le zgolj slučaj pa je bil, da so vsaj

konje še tisti večer dobili. V Novem mestu bivajoč konjski mešetar Lužar je bil namreč slučajno tisto popoldne v okolici Bele Cerkev. Pri tej priliki je v gostilni Hasel v Kronovem videl tri konje, pri njih pa človeka, ki ga je poznal kot konjskega mešetarja iz Hrvaške in ki je še le prestal kazen zaradi sličnih kupcij. Ko je Lužar prišel v mesto, ga je stražnik opozoril na brzojavno zasledovane konje, na kar mu je Lužar povedal kje in kako je konje videl. Odpeljali so se po 9. zvečer proti Kronovem in sicer dva orožnika, en mestni stražnik ter omenjeni domači konjski mešetar. Že pred vasjo Loč-na pa so dobili zasledovane konje, pa tudi več mož. Eden izmed njih je bil znani konjski mešetar Tekster iz Črešnjice pri Št. Petru. Hrvaški poganjač je sicer zbežal, a dobili so konje, ki zdaj v Novem mestu čakajo na svojega gospodarja.

Dražba lova. Lov krajevne občine Draga se bo dal potom javne dražbe v zakup dne 5. septembra t. l. za dobo petih let. Dražbo se bo vršila ta dan ob 9. dopoldne pri c. kr. okr. glavarstvu v Kocevju. — Lov krajevne občine Mavčice se bo pa dal v zakup za isto dobo pri c. kr. okr. glavarstvu v Kranju dne 18. septembra t. l. Zakupni in dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri omenjenih dveh glavarstvih.

Kinematograf »Ideal«. Danes v petek, 29. specialni večer s sledečim sporedom: 1. Norveška gorska železnica. (Potovalni film.) 2. Na Coney Islandu. (Humoreska.) — Samo popoldne. 3. V Gozdu. (Drama iz Divjega zapada.) 4. Muki in njegov predstojnik. (Amerikanska veseligr.) 5. Velikanska ljubezen. (Indijanska drama.) — Samo popoldne. 6. Mojsrška poteza. (Velekomično.) 7. Stara klop. (Nordisk učinkovitost v 3. dejanjih s Psylandrom.) — Samo zvečer od 7. naprej. 8. Veseligr, novost. — Samo zvečer od 7. naprej.

Nasilnež. Predvčerašnjem se je usedel Juri Zdešar, rodom iz Štajerskega na vrtljak, ki se je nahajal na Traunovem vrtu na Glincah. Ko je lastnik vrtljak ustavil, bi se bil Zdešar rad še naprej vozil, seveda zastonj, česar pa lastnik ni hotel pripustiti. To je Zdešarja, ki je bil nekoliko okajen, tako razkačilo, da je skočil v lastnika ter ga vrgel ob tla. Ker se je bilo bati še hujšega, so poklicali stražnika, ki je nasilneža aretiral, a tudi stražnik je naletel na slabo. Med aretacijo je Zdešar potegnil nož in z njim varnostnemu organu zadal v roko dva sunka, ki pa k sreči nista povzročila težke telesne poškodbe. Stražnik je zadobil potem uradno zdravniško pomoč, Zdešar pa je bil kljub svoji nasilnosti priveden v zapor in pride zaradi javnega nasilstva in telesne poškodbe pred sodišče.

Igra prirode. Na vrtu gosp. Jorasa v Trnovem stoji jablana v polnem sadu in — drugim cvetju. Torej cvet in sad obenem. Res zanimivo naravno čudo.

Narodna obramba.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Radeče pri Zidanem mostu ima v nedeljo, dne 31. t. m. ob 4. uri popoldne v gostilni Hmeji svoj redni občni zbor. Prijatelje prekoristne »Družbe« vabimo, da se udeležijo občnega zbora v velikem številu. Vabimo posebno one, ki se pritožujejo, češ, da je podružnica nedeljavna; naj pridejo in povzročijo pri občnem zboru po njihovem mnenju potrebne izpremembe v odboru in tako ali drugače pripomorejo k delavnosti podružnice. Zalostno je, da se udeležujejo občnih zborov naše podružnice le odborniki in še to ne vsi. Prva izprememba naj bi se izvršila v tem oziru.

Društvena naznanila.

Sokolski zlet na Vrhniki priredi ob priliki ko razvije vrhnjski Sokol svoj prapor, to je v **nedeljo, dne 7. septembra t. l.** Ljubljanska sokolska župa s sodelovanjem bližnjih sokolskih žup. — L. 1909. so priredila društva bodoče »Ljubljanske sokolske župe«, ki se je ravno ustanovljala, sokolski zlet na Vrhniki. Sodelovala so tudi nekatera bližnja sokolska društva. Vrhnjski Sokol, ki je bil takrat star šele dobro leto, je pokazal na tem zletu izredno živlensko silo: Prispeval je k javni telovadbi z lepim številom sokolskega naraščaja in z dobro vrsto bratov telovadcev. Pokazal je pa tudi, da se takih težkih priprav, ki so zvezane z zletom ne boji. Preskrbel je prav primerno telovadišče, kar je za sokolski zlet najvažnejše. Ljudska veselica je nudila mnogo lepe zabave. V paviljonih so stregle vrle vrhnjske gospe in gospičice s prav dobrimi jedili in s

pristno kapljico vina in z dobrim pivom. Pri javni telovadbi kakor na ljudski veselici je bila udeležba iz vseh slojev in posebno kmečkega občinstva iz Vrhnike in okolice je bilo mnogo. Iz Ljubljane je vozil poseben vlak, ki je bil natlačeno poln in naraščal se je vozil na vozež z zastavicami okrašenih. Lepo je uspel takrat sokolski dan na Vrhniki in še lepše bo uspel v nedeljo, dne 7. septembra t. l., ko razvije Vrhiški Sokol svoj prapor. Udeležba obeta biti veliko večja, zakaj obširen spored javne telovadbe, razvije prapora in čimdalje večje simpatije, ki jih upravičeno pridobiva naše vrlo Sokolstvo v vseh slojih slovenske naroda, so nam poročstvo, da bo udeležba iz vrst kmečkega in drugega občinstva z Vrhnike in iz njene okolice velika ter da bo poseben vlak, ki bo vozil iz Ljubljane nepregledno dolg in natlačeno poln! Podrobnosti bo mo poročali pravočasno.

Keglanje na dobitke pevskega društva »Slavec« se prične pri Novem svetu (Marije Terezije cesta) v soboto, dne 30. avgusta in traja do 8., oziroma do 14. septembra. Keglarje se bodo vsako soboto od 8. do 12. ure zvečer in vsako nedeljo in praznik od 9. do 12. ure dopoldne in 2. ure popoldne do 9. ure zvečer. Dobitki so: I. dobitek 40 K, II. dobitek 20 K, III. dobitek 10 K, IV. dobitek 5 K, V. dobitek 5 K (za največ keglav), VI. dobitek šaljiv (za največkrat vseh devet). Serija treh lučajev velja 20 v. Keglanje se zaključi dne 8. septembra (v slučaju slabega vremena pa 14. septembra) z vrtno pevko veselico s prosto vstopnino, katere začetek je ob 4. popoldne.

Nogometna tekma »Ilirija« rešerva proti kombiniranemu moštvu Kranj-Radovljica, bo v nedeljo ob 3. popoldne na tivolskem travniku za dirkališčem. Kakor znano je zadnjo nedeljo podlegla rešerva »Ilirije« proti prvemu moštvu. Kranjsko moštvo pa zmagalo proti komb. Radovljica-Bled 2:1. Vsled teh rezultatov si bodeta obe moštvi precej enaki in ne bo igra enostranska. Ljubitelji športa opozarjamo na to tekmo s »Croatio« iz Zagreba, ki se rešervo, katara ima na praznik tekme z »Croatio« iz Zagreba, ki se prištevata med ene od najboljših klubov Hrvaške. Opozarjamo že danes občinstvo na tekmo, ki bo tudi vsled tega interesantna, ko igra prvič rešerva s hrvaškim moštvom.

Velezanimiv koncert v Kamniku. »Ljubljanski Zvon« in »Kamniški salonski orkester« prireditelja 7. septembra popoldne ob 5. koncert, ki zasluži pozornosti. »Ljubljanski Zvon« poleti ta dan polnoštevilo v Kamniku in hoče v zvezi z ondotnim salonskim orkestrom ob tej priliki pokazati, da res zasluži sloves enega najnaprednejših pevskih zborov na Slovenskem. Pevski zbor vodi neumorni, ljubi naš Prelovec, ki si je zlasti za najnovejšo glasbeno literaturo z njeno gojitvijo stekel velikih zaslug. Pričakovati je tudi ob tej priliki, da bodo na programu izredno zanimivi moški in mešani zbori, ki naj si pridobijo poznavalcev in ljubiteljev izven Ljubljane. Smatrati je, da ima ta koncert »Ljubljanskega Zvona« poleg zanimivosti izleta in dovršenega petja tudi važen inštrukcijski pomen. S tem večjim veseljem pa »Zvon« poleti v Kamniku, ker najde tam pri bratskem pevskem društvu »Liri« in salonskem orkestru sorodna pevska srca. Salonski orkester bo vodil skladatelj Emil Adamič, ki se mudi v Kamniku na počitnicah. Ker ga bo vodil on, je znak, da salonski orkester zasluži polne pozornosti. Na ta koncert opozarjamo tedaj vsakega, ki se zanima za resno glasbo. Zlasti naj pohite v lepi Kamnik učitelji, ki bodo tedaj zborovali v Ljubljani. Izlet je prav primeren, ker je cenen, neutrudljiv in tudi vsled naravnih krasot Kamnika in okolice vrlo zanimiv. Koncert prične po prihodu popoldanskega vlaka ob 5. in mine pred odhodom večernega vlaka, ki odhaja nekoliko po 9. Več o sporedu pravčasno.

Sokol v Trzinu naznanja, da bo slavil njegove desetletnice dne 7. septembra, pravi ljudski praznik. Vse, mlado in staro, žensko in moško si je zavijalo rokave in dela neumorno, da proslavi praznik tega priljubljenega društva kar najslavnejše. Zlasti se trudi ženski spol, da milim gostom, ki posetijo ta dan Trzin, bivanje med nami kolikor mogoče osladi. V Sokolskem domu in okoli njega bodo štirje paviljoni, v katerih bo stregel cvet trziških deklet vsem podpore in okrepčila potrebim. Prodajalo se bo vino, pivo, jedila, planinske cvetlice, razglednice, seveda tudi kava. Ker so se pa »vroča trziška tla« od leta 1889 že precej ohladila za Slovence, bo ta kava kuhana kot prava turška kava pri ognju, to se pravi, pečena bo. Vrhu

vseh rajskih dobrot pa bo za vedno veselo in razposajeno mladino v dvorani igrala godba, po kateri bodo nožice in noge poskušale prekositi ena drugo. Skrbljivo bo tudi za loteriste s srečolovom. Kdo ve koliko presečenjen še čaka posetnike, a veselilni odbor je ljubosumen in ne izdaja rad. Na vsak način pa se bo izplačalo priti ta dan v Trzin, torej vsi, ki ste dobre volje, dne 7. septembra v Trzin!

Za gradaškega Sokola je nabral gosp. oskrbnik Ruk o priliki siovesa gosp. Julija Mazella 30 K, za kar mu izreka odbor srčno hvalo, in kliče krepki na zdar.

Sokolski dan v Semiču. V nedeljo, dne 24. avgusta je celo Belokrajsko Sokolstvo praznovalo sokolski dan v Semiču. Solnce je prijazno sijalo na rdeče srajce, katere so se bliščale med sprevedom. Na trgu je ob 3. uri popoldne goste pozdravil starosta brat Ogulin, na kar se mu je iskreno zahvalil starosta idrijskega Sokola brat Gangl. Omenili bi radi ves govor, a radi prostora poudarjamo samo to, da je zbrauemu občinstvu v pravih potezah orisal položaj semiške občine. Med tem so pa male deklice Sokolom razdelile šopke. Po govoru se je sprevod pomikal naprej do veselicega prostora. Tam so pa že gospe in gospodične v paviljonih željno pričakovale goste. Javno telovadbo je vodil brat Perdan. Proste vaje, kakor tudi orodna telovadba, vse je dobro izpadla. Po telovadbi se je razvila prava Sokolska veselica. Tu se je pelo, tam zopet streljalo, na drugi strani vrteli so se mladi pari itd. Tako, da je čas tako hitro potekel, da nas je godba opozorila na odhod. Saj je bila pa tudi že zgodnja jutrajna ura. Da je veselica tako dobro izpadla, gre v prvi vrsti zahvala našim vrlim damam, kakor g. Ogulinovi, g. Judničovi, gđ. Skrljovi, gđ. Judničovi, Konjedičovi. Zahvala gre tudi bratu Zircu in g. Šusteršiču, katara sta nam pomagala iz stiske radi desak in drugih stvari. Društvom pa, katara hočejo svoje goste pri svojih prireditvah dobro pogostiti ter zabavati, jim iskreno priporočamo slavno črnomaljsko mestno godbo, pod poveljstvom g. kapelnika, katara je pri naši veselici goste tako razveseljevala, da nam ostane dolgo v spominu! Vsem bratskim društvom pa, katara so se polnoštevilo udeležila našega zleta sokolski »Na zdar« ter drugo leto zopet na svidenje. X.

Razne stvari.

*** Poneverba.** Pri podružnici nemške družbe za zgradbo električnih naprav v Hekingforu so odkrili poneverbo v znesku 200.000 mark. Kot osumljenca so aretirali neko blagajničarko in oskrbnika Tegnerja.

*** Okraden poštni voz.** Iz Deve poročajo, da je izginila iz nekega poštne voza med vožnjo od pošte do kolodvora poštna vreča, v kateri so bila vrednostna in denarna pisma. Dotično vrečo so našli še tekom noči na poti med pošto in kolodvorom. V vreči so bila vsa pisma, razun enega, v katerem je bilo 28.000 kron v bankovcih.

*** Stavka železničarjev.** Oficijska poročila iz Madrida poročajo, da so sklenili železničarji vseh najvažnejših prog severne Španje, pričeti s stavko. Stavko je povzročil neki inženir, ki je silno šikaniral železniške delavce. Končno se je železniška uprava vdala zahtevam delavstva, ki so bile povsem upravičene, in prestavila dotičnega inženirja. S tem je brzkotne stavka preprečena.

*** Kolera.** Na Hrvaškem se je začela širiti opasna kolera. Deželna vlada potrjuje vest, da je obolelo za kolero 12 oseb, izmed katerih jih je že 6 umrlo. Deželna vlada je odredila najstrožje zdravstvenovarstvene odredbe proti razširjenju kolere. Okuženo vas so obkrožili vojak, ki zabranijo vohod in izhod brez izjeme vsakemu. V vasi sta dva zdravnik. Vojaške vaje, ki bi se morale vršiti v onih krajih, so prepovedane. Od prvega slučaja kolere, ki se je pojavil v Mitrovici, je obolelo do sedaj 41 oseb, ki so skoro vse podlegle bolezn.

*** Senzacionalna tatvina.** Pred kratkem smo poročali, da je bila med vožnjo iz Pariza v London ukradena na do sedaj še nepojasnjen način dragocena biserna ovratnica, last londonskega juvelirja Meyerja. Sled za tatovi je prišla sedaj v Berlin. Tatvino so izvršili člani mednarodne tatvinske družbe, ki je ponudila Meyerju ovratnico proti plačilu velike odškodnine. To izplačilo naj bi se izvršilo v Berlinu. Vsled teh poročil in drugih informacij je odpotoval zastopnik Lloy. zav. druž. iz Londona v Berlin, opremljen z vsemi pooblastili in pod tajnim nadzorstvom policije in zasebnih detektivov.

*** Vrednost poljubov.** Pravniki našega časa bi faktično ne razmišljali dolgo, če bi imeli razsojati, kako naj cenijo poljube plemiških ali meščanskih žen. Toda v klasični dobi, da celo še začetoma 19. stoletja, ko se je človek začel še le pri baronu, je večina pravnikov sodila, da se morajo poljubi plemiških dam višje ceniti nego poljubi dam iz priproste buržoazije. Tega čudnega naziranja so bili tudi sodniki onega časa. Postopali so z brezobzirno krutostjo proti vsakomur, ki se je drznil omadeževati s poljubom »modrokrvne« ustnice. Še l. 1783. je bil obsojen neki Berolince, ki se je drznil le mimogrede poljubiti gospodično »von« H. na 200 udarcev s palico in razentega na dve leti ječe. V sedanjem času kraježi poljuba sicer ni tako riskantna, tudi ne tako draga stvar, navzlic temu pa se ostro kaznuje v nekaterih državah, in sicer ravno v državah, v katerih se ne kaznuje zločinov, ki uničuje včasih cele eksistence. Tako je porota v Putuannu v državi Connecticutu obsodila 10. junija 1911. l. 27letnega možkega, ki je na ulici poljubil neko damo ter ji položil roko okoli pasu, na eno leto ječe in na glob 1250 kron. Precej mastna pobotnica, posebno če se pomisli, da siromaku ni ostalo nič drugega, nego sladek spomin...

*** Nezmožljivi papež.** Italijanski časopis »Ferra« priobčuje podrobnosti o stvari, ki je bila že znana. Sedanjí papež Pij X. je namreč pred časom izdal katekizem, ki je po nazoru cerkvenih najvišjih oblasti obsegal nekatere stvari, ki niso popolnoma odgovarjale katoliški veri. Vsled tega so ga uničili. Omenjeni list pravi, da je ta katekizem obsegal razne tormalne in bistvene izpremembe, s katerimi cerkvena najvišja oblast ni mogla soglašati. Ta katekizem je dobil v roku tudi bivši državni tajnik papežev, kardinal Rampolla, ki je razsodil, da obsega izraze, ki se ne krijejo popolnoma s cerkvenimi zahtevami. Vsled tega je poskrbel, da so katekizem kupili od založnika ter ga uničili. In tudi škofom so ukazali, naj iščejo ta katekizem pri knjigotrčih ter ga uničijo.

*** Zrakoplovstvo.** Avstrijski zrakoplov »Grof Zeppelin«, katerega so zaplenile laške oblasti v Vidmu, so po posredovanju avstrijskega zunanjega urada izpustile in ga poslale v Inmost. S tem je ta kriza rešena. — Iz Pariza poročajo, da je sklenila večina tovarnarjev za zrakoplove in letalne stroje, da izstopijo iz svetovno znanega Aerokluba in da odpokličejo svoje letalne stroje in zrakoplove od tekme Gordon-Bennet. Ta sklep bo povzročil razkol v Aeroklubu in ustanovitve novega posebnega in samostojnega kluba aviatikov.

*** Vlom v samostan. Umor prijerja.** V noči od tora na sredo so vlomili neznaní zločinci v samostan Vasiliana v Slozovu v Galiciji. Ukradli so veliko dragocenosti in denarja in umorili 64letnega prijerja patra Koška, katerega so našli drugi dan popolnoma razrezanega na samostanskem dvorišču. O zločincih nimajo še nobene sledi.

*** Nesreča v gorah.** Iz Inmosta poročajo: Na Monte Cristalo se je ponesrečil in bančnega ravnatelja na Dunaju, medicince Markus. Zadel ga je velikanski plaz, ki ga je vrigel brzkotne v kako kotlino. Rešilne ekspedicije, med temi tudi vojaške, so našle njegovo palico, njegovo ogrinjalo in fotografski aparat. Vojaški prekopavajo plaz, toda dosejati ponesrečenca še niso našli. — V Setinskem dolomitu je zadelo kamenje od plaza 25letnega filozofa Gerharda iz Francenhauusa na Pruskem. Ranjenec je padel v približno 80 m globok jarek. Našli so ga živega, toda nevarno poškodovanega in so ga prepeljali v Setten. Njegovo stanje je zelo nevarno. — V globokem jarku Mutterer so našli mrtvega planšarja Schreyerja, ki je padel na poti k sv. lim čez visoko pečino. Truplo so prepeljali na njegov dom. — Visokošolca Engelhard iz Berlina in Kathrein, sin notarja Kathreina v Inmostu, kojih starši bivajo v Inmostu na letovišču v Öltzalu, sta odšla pred par dnevi na Aachener Kogel in se še do danes nista vrnila. Odšlo je več rešilnih ekspedicij, ki pa o ponesrečencih niso našle še nobene sledi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Štajerski deželni odbornik Robič umri.

Maribor, 29. avgusta. Štajerski deželni odbornik Fran Robič je danes ob pol 4. zjutraj umri.

Konferenca.

Dunaj, 29. avgusta. Včeraj zvečer se je vršila konferenca med nemško-radikalno zvezo in mladonemško stranko glede češkonemških zahtev.

Nemški »Nationalverband«.

Dunaj, 29. avgusta. Danes dopoldne se je sestal nemški »Nationalverband« k plenarni seji. Kljub veliki agitaciji je bila udeležba slaba ter se je seje udeležilo komaj polovica članov. Predsednik dr. Gross je poročal o političnem položaju vsled vladnih odredb na Češkem. Po daljši debati se je sprejela resolucija, ki zatrjuje, da je nemški »Nationalverband« pripravljen pod vsakim pogojem ohraniti solidarnost s češkimi Nemci, ker brez izpolnitve zahtev čeških Nemcev ni misliti na redno delovanje državnega zbora. »Nationalverband« zahteva, da vlada nemudoma ugoditi tem zahtevam. V sestavi upravne komisije na Češkem vidi »Nationalverband« veliko oviro za sporazum ter zahteva ob enem tudi odstranitev cesarjevega namestnika kneza Thuna. — Pozornost vzbuja zlasti dejstvo, da »Nationalverband« naglašajo solidarnost s češkimi Nemci, previdno pa se izogiba vsaki sodbí o stališču nemških naprednih poslancev proti vladi ali celo o prenosu v opozicijo. Zmagali so tedaj alpski Nemci.

Službena pragmatika za državne uradnike.

Dunaj, 29. avgusta. Predsedstvo poštne uradniškega društva se je obrnilo na predsednika »Nationalverbanda« s pismeno vlogo, v kateri pravi med drugim: Državno uradništvo in z njim vsi na službeni pragmatiki interesirani državni uslužbenci, so sprejeli tretjo terminsko zakasnitev z velikim razburjenjem. Sedaj so vsi ti odločeni zahtevati rešitev ob tem terminu ter pričakujejo, da se rešijo njih zahteve v jesenski sešiji ne glede na to, ali so se izpolnili predpogoji, ki jih je stavila vlada, ali ne. Pri konferencah strank večine z vlado koncem pomladanskega zasedanja se je določilo jesensko zasedanje državnega zbora izključno v svrhu rešitve vprašanja pokritja. Zato vzbujajo tem večjo nevoljo, da »Nationalverband« ni storil ničesar, da zagotovi to zasedanje kljub temu, da se je naznaila preložitve zasedanja na oktober. Težkoče se večajo tudi vsled sklicanja delegacij in vsled že nanašanih vojaških zahtev.

Posledice komisije na Češkem.

Praga, 29. avgusta. Včerajšna okrožnica mladonemške stranke se obrača proti češkim radikalcem, ki so se že v naprej izrekli proti udeležbi pri češko-nemških spravilih pogajanjih. Izključeno je, da bi zboroval češki deželni zbor in rešil volilno reformo ne da bi se dosegla prej sprava z Nemci.

Praga, 29. avgusta. Posojilo 8 milijonov kron pri mestni hranilnici praški za februar 1914 je bilo odpuvedano z motivacijo, da je mestna hranilnica dovolila posojilo pač deželnemu odboru, ne pa upravni komisiji.

Skerlec.

Zagreb, 29. avgusta. Zdravstveno stanje se komisarju baronu Skerlecu neprestano boljša. V kratkem se bodo zopet pričela pogajanja s strankami. Po informacijah iz krogov koalicijske naj bi se vršile že v najkrajšem času volitve v sabor.

Ruski proračun.

Petrograd, 29. avgusta. Ruska vlada je skoraj že izdelala proračun. Ruski proračun izkazuje za leto 1914 visoko naraščanje. Dohodki izkazujejo skoraj za 500 milj. rubljev višjih dohodkov, redni dohodki dosega skoraj 4 milijarde. Večjih stroškov je 250 milijonov rubljev za železnice, melioracije in deloma za vojsko in mornarico.

Stališče petrogradskega francoskega veleposlanika omajano.

Berolin, 29. avgusta. Listi poročajo, da je stališče francoskega veleposlanca v Petrogradu, Delcasseja, omajano in da se ne vrne z dopusta. Vzrok temu so difference, ki so nastale med petrogradsko in pariško vlado v vprašanju Kavale in Odrina.

Rekruti na Francoskem.

Pariz, 29. avgusta. Včeraj se je na celem Francoskem pričelo rekrutiranje za leto 1913. Rekruti morajo služiti že po 3 leta. Skupno število nabornikov znaša 310.000.

Sufragetke.

London, 29. avgusta. Ministrskega predsednika Asquitha so na letovišču napadle sufragetke, mu zbile klobuk z glave in ga obdelavale, dokler nista prišla ministrskemu predsedniku dva detektiva na pomoč.

Maroko.

Pariz, 29. avgusta. »Agenze Havas« poroča iz Tetuana, da so vstali napadli nekognoscirajoče čete ter usmrtili enega podčastnika in tri vojake, več vojakov pa težko ranili. Streljanje je trajalo cel dan.

Dogodki na Kitajskem.

Nanking, 29. avgusta. Včeraj zvečer se je vršilo splošno obstreljevanje. Streljanje je trajalo celo noč.

Mnogo granat je eksplodiralo v najbolj obljubljenih delih mesta. Mesto je tudi od zahoda odrezano, ter ne dobiva več živil.

Sangaj, 29. avgusta. Iz Tsingfuja poročajo, da se vstaja vedno bolj širi, čemur je kriva nepopularnost gubernatorja. Čete v Lungčangu so se uprle, umorile gubernatorja in prestopile k vstašem. V Hai Cengu so začeli Tibetanci z ofenzivo.

Mehika in Zedinjene države.

Washington, 29. avgusta. Državni tajnik Bryan je naročil včeraj ameriškim veleposlanikom in konzulatom, da naj gredo odpotožim Amerikancem na roko ter jim dajo tudi, če treba, denar za vožnjo.

New York, 29. avgusta. Glasom brzojavke iz Mehike molči mehikanska vlada glede Wilsonove poslanice. V drugi noti vztraja predsednik Wilson samo glede zahteve, da naj Huerta izstopi iz volilnega boja, na takojšnjem odgovoru. Wilson pravi v tej noti, da bi se zavzemal za takojšnjo posojilo Mehiki, če se ta uda zahtevam Zedinjenih držav. Minister Gamboa je odgovoril nato, da Huerta nikakor ne more odstopiti, ker bi bile tudi poznejše volitve predsednika Mehike potem izpostavljene vetu predsednika Zedinjenih držav.

Washington, 29. avgusta. Predsednik Wilson je naročil odposlaniku Lindu, da naj se vrne v mesto Mehiko.

Washington, 29. avgusta. Predsednik Wilson je prebral včeraj opoldne na kongresu posebno noto, ki poudarja, da žele Zedinjene države napram Mehiki odkritosrčno razmerje. Ves svet želi Mehiki miren razvoj. Zastojni smo čakali na izboljšanje položaja in zato je naša dolžnost, da odpomoremo tem razmeram. Wilson je nato govoril o misiji Lindu in poudarjal, da so Zedinjene države ponudile prijateljsko pomoč, vendar pa Mehika noče sprejeti mirroljubne ponudbe in je predsednik Mehike Huerta izjavil v posebni noti, da naj Zedinjene države pripoznajo njegovega poslanika v Washingtonu in sploh njegovo vlado. Zato se mora pozvati vsi državljani Zedinjenih držav, ki bivajo sedaj v Mehiki, da takoj zapuste Mehiko. Vse kar Zedinjene države med tem store, more temeljiti na nesebični podlagi; čakati se mora na ugoden trenutek, ter potem obnoviti mirovno misijo.

New York, 29. avgusta. Vlada je naročila vsem carinskim uradom, da naj ne puste v Mehiko nobene pošiljave, tudi če bi bile naslovljene na izmomec.

Washington, 29. avgusta. Pod pretevo, da zaščiti imetje in prepreči tihotapstvo v Mehiko, je poslala vlada Zedinjenih držav 10.000 mož na mehikansko mejo.

Požar na parniku.

New York, 29. avgusta. Na največjem parniku sveta, »Imperator«, je zbruhnil tik pred pristaniščem požar v prostorih za prtljago. Pri gasilnem delu sta se ponesrečila en častnik in en mornar. Več potnikov tretjega razreda pogrešajo.

Dogodki na Balkanu.

Odklonjena avdijenca.

London, 29. avgusta. »Daily Mail« poroča, da je car Nikolaj odklonil avdijenco posebne turške komisije, ki potuje po raznih dvorih Evrope in ki mu je v Livadiji hotela vročiti lastnoročno pismo sultana.

Odrinsko vprašanje.

Carigrad, 29. avgusta. List »Stambul« prinaša intervju z Načovičem, v katerem ta poudarja, da stoji Bolgarska na stališču, da se odrinsko vprašanje tiče edino velešil. Bolgarska v tem vprašanju ne bo storila ničesar.

Grške ladje v Dardanelah.

Atene, 29. avgusta. Po poročilu turškega posredovalca Galib Beja je dovolila turška vlada pasiranje grških ladij skozi Dardanele le ponoči, ker bi morale imeti ladje podnevrno razobešene grške zastave, kar pa je nedopustno, dokler se ne obnovijo diplomatske vezi med Turčijo in Grško.

Grški kralj gre na dopust.

Atene, 29. avgusta. Kralj Konstantin odpotuje v ponedeljek na Nemško ter ostane tam en mesec.

Turške denarne transakcije.

Frankobrod o. M., 29. avgusta. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Solunska banka se pogaja s turškim državnim zakladom zaradi prevzetja tresornih bonov. Za sedaj naj banka prevzame za 100.000 turških funtov tresornih bonov.

Zaradi kolere.

Atene, 29. avgusta. V Solunu in Pireju je odredila grška vlada povodno vračanja grških čet posebne odredbe vsled nevarnosti kolere. Vojaki morajo tri dni v karanteno.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu.

Novo mesto, 27. avgusta.

Ubijalec svoje žene.

Ob veliki udeležbi občinstva se je pred današnjo poroto odigrala žalostna, krvava rodbinska drama iz Malega Slatnika pri Novem mestu. Na zatožni klopi sedi Matija Ovniček, 54 let star, sedaj prevžitkar.

Obtoženec prizna svojo krivdo, zagovarja pa svoje dejanje bistveno sledeče: Dokler sem bil še jaz gospodar, je bil mir v hiši. Pred nekaj leti pa so me žena in otroci nadlegovali, naj posestvom izročim svojemu starejšemu sinu. Tega je žena že od mladega »sckerkljala«. Bil je tudi dve leti v Ameriki. Ko je prišel domov, je še druge otroke izpridil. Našuntal je sestre, da so zahtevale doto, nato pa odšle v Ameriko. Isto je napravil tudi z bratom. Ko mi je vse spravil v Ameriko, je pa zagrozil, da gre še on, če mu ne izročim gospodarstva. Jaz sem se obotavljal, žena pa mi je toliko časa prigovarjala, da sem se udal in gospodarstvo izročil sinu. Komaj pa se je novi gospodar oženil, je prišel v hišo še hujši prepir. To me je jezilo. Večkrat mi niti skuhati niso hoteli. Zato sem šel v službo k Usmiljenim bratom. Ali moja žena me je vedno nadlegovala, naj grem domov, da bo vse bolje, kakor je bilo. Zopet sem se udal, šel domov, kjer pa je namesto boljše, postalo še slabše. Posebno odkar sem prodal svojo njivo, nisem imel miru tudi pred svojo ženo ne. Tožarili smo se. Sin je bil večkrat zaprt, ker je sirovo z meno ravnal. Tudi jaz sem bil parkrat kaznovan, seveda po nedolžnem. Pozno v jeseni so sina odpravili k vojakom v Dalmacijo. Upal sem, da bo vsaj sedaj mir, pa so me ženske venomer zbadale zaradi tiste prodane njive in pa zaradi denarja, ki ga je sinah dobila od države za podporo, ker je bil mož pri vojakih. Obtoženec nadalje opisuje, kako je posebno zadnje dni trpel, ker ga je žena venomer zbadala z raznimi očitani. Usodepolnega dne, 30. majnika sem ženo silil, naj greva v vinograd, da odpraviva delo. Žena pa ni hotela iti z menoj, ampak je šla sinaha sama, midva z ženo pa sva ostala doma. Okrog 8. dopoldne je žena rekla, da je žejna. No, če si žejna, grem pa po vino. Res sem šel k Rormanu po pol litra boljše. Pila sva, pa kregala sva se vmes. Ona je spet čvekala, da sem njivo požrl. Rekel sem ji, kdo se bo »preštril« s teboj, grem rajši na kamnje, ti mi pa skuhaj kosilo. Ona pa je šla za menoj ter rekla, naj mi le Čmerljovka skuha kosilo, ker sem ji njivo prodal. Ko je šla na to pristavila: »Saj bo tako kmalo sin prišel domov, on ti bo že dal«, me je to tako pograbilo, da sem se v veži obrnil proti nji, pa jo udaril s kladvom po glavi. V tistem hipu se ona zaletela proti meni in hotela me za roko prijeti, sem jo pahnol od sebe, tako da je padla na tla z glavo pod škafnjak. Ko se nanjo ozrem, je že umirala. Ves zmešan sem šel iskat rekelj in se napotil v mesto, da se sam javim sodišču. Priča M. Rorman je izpovedala, da obtož. s svojo ženo ni bil nikdar dober. Kratek pred ubojem je Ovniček prišel k nam v gostilno in zahteval pol litra boljše vina. Nič ni bil razburjen, še smejala sva se oba in se šaljila. Čez kakšno pol ure nato pa zopet pride mimo mene, ki sem bila takrat na njivi blizu ceste in me nagovoril: Pozdravljena bota! Grem v mesto. Po koga, ga vprašam. Ej babo sem ubil. Priča Anton Prešeren je slišal ta pogovor, razumel ga pa ni. Kar stopi Ovniček predenj. Na vprašanje kam gre, Ovniček odgovori: Tje grem povedat kaj sem naredil. Prešeren: No, kaj si pa naredil? Ovniček: Babo sem ubil! Prešeren: Katero? Ovniček: Ta staro! Jaz sem ta staro, drugi bodo pa mene. — Priča tudi izpove, da je nekaj časa pred ubojem Ovničkova na njivi mu pravila, da ji je stari zagrozil, da jo ubije, če ona z njim ne potegne. — Izpovedbe nadaljnih prič so bistveno iste. Značilna je le še izpovedba sinah Alojzije Ovniček, katere izpoved se prečita. Nji nasproti je mati zaupala, da ji je stari

grozil, da jo zadavi ali ubije, da ji je že dva dni pred z dejanjem grozil: trikrat sem te že mislil, zdaj te pa bom. Pri drugi priliki ji je zopet zagrozil: Tebi smrt, meni pa gavage. Na predvečer se je Ovniček zelo sumljivo obnašal. Žena se ga je tako bala, da drugi dan ni hotela iti z njim, ko jo je silil v vinograd. Izvedenica opisujeta, kako zelo je bila žena pobita; vsa glava je bila zdrobljena, polomljena in močno strta, dvakrat prelomljena so bila tudi rebra. Izvedenica izključujeta, da bi bil Ovniček ob času dejanja duševno zmeden, vsaj se Ovniček sam popolnoma vseh podrobnosti spominja. — Obravnava se je opoldne prekinila, ob pol 4. popoldne nadaljevala. Porotnikom so se stavila 3 vprašanja, na uboj, na posebne dolžnosti do ubite in na duševno zmedenost. Po polurnem posvetovanju je prvomestnik porotnikov objavil sledeči izid: Vprašanje glede uboja soglasno potrjeno, istotako vprašanje, če je obtoženec imel posebne dolžnosti do ubite žene; tretje vprašanje pa so s 7 glasovi proti 5 zanikali. Na podlagi tega izreka je porotni senat obtoženca obsodil na 7 let težke, primerno poostrene ječe. Ovniček je po kratkem premišljevanju kazen sprejel.

Gospodarstvo.

— Letošnja otava. Zadnjih deset dni se vrši ob najlepšem vremenu košnja, oziroma sušenje in spravljane letošnje otave. Ker so med poletjem izostale sicer običajne poplave nižjeležečih travnikov, bo otava dala izobno živinsko poklajo. Otava bo koncem prihodnjega tedna pod streho, če ostane vreme še vnaprej ugodno. Letina otave je v splošnem zadovoljiva, ponekod celo vrlo dobra.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani.

Bratje in sestre!

V nedeljo 31. avgusta t. l. priredi telovadni odsek vrhniškega „Sokola“ Kamnik-Prešerje ob priliki obletnice svojega obstanca I. javno telovadbo, združeno s sokolskim zletom sosednjih bratskih društev.

Dolžnost naša je, da ta mladi toda čili in delavni odsek v Kamniku-Prešerjih obiščemo in s tem pripomremo k večji udeležbi pri tej pomembni obletnici.

Zbiramo se v to svrhu v društvenem kroju točno ob pol 1. popoldne na južnem kolodvoru. Povratek ob 6. zvečer. Na zdar!

Odbor.

v Ljubljani.

vabi svoje člane na sestanek, ki se vrši v torek dne 2. septembra t. l. ob pol 9. uri zvečer v restavraciji „Zlatorog“. Razgovor o udeležbi odseka zletu na Vrhniko bratske Ljubljanske sokolske župe.

ODBOR.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. avgusta: Marjan Sima, sin trgovskega sotrudnika, 4 mesece, Bleiweisova cesta 13.

Dne 29. avgusta: Ivan Štrifot, rejenec, 5 tednov, Strelška ulica 15.

V deželni bolnici:

Dne 25. avgusta: Hermina Prijatelj, zasebnica, 16 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Foulardna svila

od meter 1 K 15 vin naprej za bluze in obleke. Franko in že ocarinjeno se pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev ne pošlje s prvo pošto. — G. Henneberg, dvorni dob. Nj. V. nem. cesarice, Zürich.

Dobro je

od časa do časa se spominjati, da je od vsega, kar mora moderni človek ukreniti, da si ohrani zdravje, skoro najvažnejše pravilno negovanje zob. Malokdo slutiti, da poškodovani zobje ne škodujejo samo bistveno našemu splošnemu počutenju — nove preiskave so to dokazale presenetljivo — nego so pogosto izhodišče različnih bolezni, ki jim je vzrok dostikrat dvomljiv. Pravilno je negovanje zob samo takrat, ako se zobe razdirajoči pospeševalci kisanja in gnitja, ki se v ustih vsak dan nanovo tvorijo, tudi vsak dan sproti uničijo. To pa se doseže samo z vsakdanjo rabo anti-septičnega negovalca za zobe.

Način učinkovanja Odola je prav poseben. Med tem ko druga ustna in zobna čistila, kolikor za vsakdanje negovanje zob sploh pridejo v poštev učinkujejo samo tiste sekunde med čiščenjem ust, učinkuje Odol še ure potem, ko smo si osnažili zobe. Ta edini, trajni učinek je najbrž izvajati odtod, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustne sluznice takorekoč vsesa, jih nekako impregnira in obenem zapusti antiseptično zalogo, ki še cele ure deluje proti zobe razdirajočemu procesu gnitja in kisanja.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 29. avgusta 1913

Maložbeni papirji.	Denar	Blagovna
4% majevna renta	82-10	82-30
4-2% srebrna renta	85-80	86-—
4% avstr. kronska renta	82-25	82-45
4% ogr.	81-40	81-60
4% kranjsko deželno posojilo	—	94-50
4% k. o. češke dež. banke	84-50	85-50

Srečke.	453—	463—
Srečke iz 1. 1860 1/4	665—	675—
„ 1864	290—	300—
„ fiske	278—	288—
„ zemeljske I. izdaje	251—	261—
„ II.	233-50	241-50
„ ogrske hipotečne	469—	479—
„ dun. komunalne	474—	484—
„ avstr. kreditne	64-50	68-50
„ ljubljanske	54—	58—
„ avstr. rdeč. križ	33-75	37-72
„ ogr.	27-95	31-95
„ bazilika	235—	238—
„ turške	—	—

Delnice.	415—	420—
Ljubljanske kreditne banke	626-25	627-25
Avstr. kreditnega zavoda	513—	514—
Dunajske bančne družbe	131-10	132-10
Južne železnice	707-50	708-00
Državne železnice	943-90	944-90
Alpine-Montan	350—	354—
Češke sladkorne družbe	263-50	264-50
Zivnostenske banke	—	—

Valute.	11-43	11-47
Cekini	118-15	118-45
Franki	95-70	95-85
Lire	93-80	94—
Rublji	254—	255—

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306-2 Srednji dnevni tlak 736 mm

dan	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
28.	2. pop.	737-1	23-9	sr. jvzh.	jasno
„	9. zv.	737-0	17-0	slab jug	„
29.	7. zj.	736-6	12-1	brezvetr.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 17-5; norm. 17-4. Padavina v 24 urah 0-0 mm.

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev.

4 pari čevljev samo 8 K frko.

Ker je več velikih tvornic ustavilo plačila so me poverili, naj velik odstavek čevljev mnogo pod izdelovalnimi stroški spravim v denar. Prodajam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na trakove, usnje rjavo ali črno, galoš, z zbitimi podplati, veleeleganti, najnovejša oblika, velikost po številkah. Vsi 4 pari samo 8 K. Razpošiljanje po povzetju. 3048

S. Urbach, izvoz čevljev, Krakov št. 61. Zamena dovoljena, tudi denar nazaj.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi 2387

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov v Ljubljani, Šelenburgova ulica 5.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Priporoča se

ANTON ŠARC

trgovina s perilom, pralnica in likalnica

Ljubljana, Šelenburgova ulica 5.

874

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomosta, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20 popoldne. Osební vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

1-30 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomosta, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-46 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-01 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomosta, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prage, Linca, (Londona) Vllissingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-33 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfesta, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-16 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih.)

9-18 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-31 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja

Absolventinja

trg. tečaja v Ljubljani, ki ima tudi štiri licejske razrede in nekaj trgovske prakse, želi vstopiti v kako boljše trgovsko hišo kot kontoristinja ali v odvet. pisarno. Cenjene ponudbe pod „Stenografinja/3039“ na upravn. „Slov. Naroda“ 2039

Sprejme se spretna nad 22 let stara

plačilna natakara

za večjo restavracijo v Ljubljani. Nastop po dogovoru. 3028

Ponudbe pod „Natakara/3038“ na upravnštvo „Slov. Naroda“.

Dobro vpeljana

trgovina specer. blaga

v večjem mestu na Štajerskem, z dobrimi odjemalci, se zaradi preselitve tako da v najem. 3047

Kje, pove upravnštvo „Slov. Naroda“ pod „1390/3047“.

Ponudijo naj se Slovenci.

Mestna učiteljica sprejme za prihodnje šolsko leto

2 deklici

na stanovanje in hrano.

Klavir na razpolago. Oglasi na: „I. K. 69“ pošto ležeče, samo proti izkazilu inseratnega lista. 2837

Za 12 vinarjev "si dobi" lahko vsakdo prepričanje,

da ni pametno prati perilo, ne da bi bilo namočeno prej čez noč s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“. Saj se mora tudi sladkor prej razstopiti, predno kavo premešate. Zakaj torej nočete temeljito odmočiti nesnage s pralnim izvlečkom „Ženska hvala“, da odide potem skoraj sama od sebe s Schichtovim milom in toplo vodo? „ „

Optik in špecialist.

LJUBLJANA,

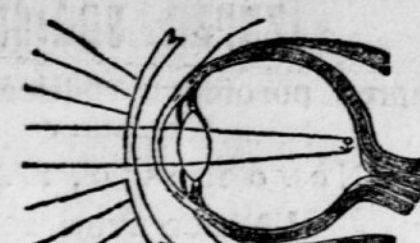
Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

Optični zavod z električnim obratom.

Optik in špecialist.

Šelenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.
Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.Pravična lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.

Trgovskega pomočnika

treznega in solidnega, popolnoma iz-
urjenega v trgovini mešanega blaga
in zmožnega obeh deželnih jezikov,

sprejme 3040

Franc Vodenik v Poljčanah, Štajersko.

Prodase iz proste roke pod zelo ugod-
nimi pogoji nova Petrolinova motorna

žaga in mlin

Cena po dogovoru; kapitala je treba
le 2000 do 4000 K. Žaga leži v zelo
prometnem gozdov bogatem kraju na
Kranjskem. Ponudbe in nadaljna po-
jasnila pod: „R 14/3030“ na upr.
»Slovenskega Naroda«. 3030ANGLO
zaloga čevljev**Anton Novak**Ljubljana,
Šelenburgova ulica 7

zraven modne trgovine Magdič.

Za jesensko

sezono. :: ::

Priporoča novo došlo moderno obutev, katera je kljub nizkim cenam po
priležnosti in kvaliteti prve vrste in nadkriljuje vsako konkurenčno blago.16⁵⁰12⁵⁰

Krojaškega pomočnika sprejme takoj

Fr. Vidmar, krojač, v Železnikih.

Vrtnar

popolnoma zmožen v sadjarski in ze-
lenjadski stroki, se išče. Vstop takoj.
Ponudbe na oskrbnitvo graščine

Jmolca, p. Radna pri Sevnici.

Trgovski učenec

iz poštene rodbine se ta oči sprejme.
Prednost imajo tisti, kateri imajo ne-
kaj razredov srednje ali meščanske šole.

Franc Lapajne, Idrija.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlín.

Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak. ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.

Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje

Narodna knjigarna v Ljubljani.

St. 16969.

2988

Razpis.

Za zgradbo vodovoda v vasi Rovte, polit. okr. Logatec

na 37.421 K 88 v proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne
ponudbene obravnave.Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen
proračuna naj se predložijo

do 13. septembra t. l. ob 11 dopoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dolo-
plati je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda
v Rovtiah“.Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni ter seznam enotnih
cen za vsa dela in dobave pri izvršitvi hišnih vodovodov.Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini
ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo.Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem
uradu (Turjaški trg št. 4) v navadnih uradnih urah za znesek 5 K 20 v.

Od dežel. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. avgusta 1913.

Avstr. amerikan.
:: zaloga čevljev ::
Prešernova ul. 52.12⁵⁰16⁵⁰Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurenco.Zaloga slovitih „PALMA“
gumijevih podpetnikov.

Stalno prijatelj- sko znanstvo

želi 35 let star, samostojen, jako
soliden podjetnik s kako inteligentno,
ako mogoče samostojno gospodnično
ali gospo, ki ne bi ljubila samo svo-
jih interesov. 3041Dopisi naj se blagovolijo poslati
pod „Jsch. 77“ pošte restante Ljub-
ljana, glavna pošta.

Hiša na deželi v celjski okolici.

Priložnostni nakup. 2960

4 sobe, 2 kuhinji, 2 jedilni shrambi, 2 drugi
čimnati in različni postranski prostori, pral-
nica z dvema kotloma, velike drvarnice, 2
svinjaka, vse z opoko krito, dvorišče za
perutnino, velik izbrusen zelenjadni vrt, vse
prisojno ležeče, brez prahu, z lepim razgle-
dom na okoli ležeče gozdovite vrhove in na
10 minut oddaljeno mesto, 10 let davka
prosta se prodaja. Cena 12.000 K, na roko
2 do 3500 K. Pojasnila daje g. Mihael Ma-
ček, čevljarji mojster v Celju, Cer-
kveni trg št. 1.

„Zdravnik zelodca“ je najboljši liker za zelodca.

„Zdravnik zelodca“ je najboljši liker za zelodca.

:: Uradnikom ::

aktivnim vseh kategorij 2264

profesorjem in učiteljem

katerih neobremenjena služnina znaša naj-
manj K 2300— na leto, dalje

penzionistom

ki imajo vsaj K 1400— pokojnine, dovoljuje

posojila

na podlagi življenjskega zavarovanja, proti
zaznambi na služnino, oziroma pokojnino
na prvem mestu in proti primernemu po-
roštvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30-
letno amortizacijsko dobo

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Po-
drobna pojasnila daje brezplačno „Generalni
zastop banko „Slavija“ v Ljubljani“.

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

Aleš iz Razora. Povest. Spisal
Ivan Cankar. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 vin.,
s pošto 20 vin. več.Atila v Emoni. Romanca. Napisal
Ant. Askerc. Cena broš. 1 K 40 vin., vez. 2 K 40 vin., s
pošto 10 vin. več.Brodkovski odvetnik. Ro-
man. Češki spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena
broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto
20 vin. več.Cez trnje do sreče. Roman.
Spisal F. Senčar. Cena broš. 1 K 20 vin., vez.
2 K 20 vin., s pošto 20 v. več.Greh in smeh. Zabeležene in oso-
bne kratkečas-
nice. Zbral Tinček Hudaklin. Cena 1 K,
s pošto 10 v. več.Gospod Zabar. Humoristično-sa-
tirične in resne
sličice iz sedanosti. Spisal Luigi Calco.
Cena broš. 80 v. s pošto 10 vin. več.Gospod Bucek. Humoristično-sa-
tirične in resne
sličice iz sedanosti. Spisal Luigi Calco.
Cena broš. 70 vin., s pošto 10 vin. več.Kralj Matjaž. Zgodovinski roman.
Spisal Fran Remec.
Cena broš. 2 K, vez. 3 K, s pošto 20 v. več.Lepi striček. (Bel-ami). Ro-
man. Francoski spisal Guy de Mau-
passant, prev. Oton Zupančič. Cena
broš. 3 K 50 v., vez. 4 K 70 v., s pošto
20 vin. več.Ljubezen in junaštva stra-
hopetnega praporščaka.
Zgodovinska povest. Cena broš. 80 vin.,
vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.Ljubezen Končanove ::
Klare. Zgodovinski roman. Spisal
Fr. Remec. Cena broš. 1 K
50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.Libera nos a malo. Zgod-
vinski
roman. Spisal Vladimir Vesel. Cena broš.
1 K 40 v., vez. 2 K 20 v., s pošto 20 v. več.Mali lord. Roman za mladino in odr-
asle. Angleški spisal F.
H. Burnett. Cena broš. 1 K 60 v., vez.
2 K 60 v., s pošto 20 v. več.Mina. Socialen roman iz ljubljanskega
življenja. Spisal A. P. Rušič. Cena
broš. 1 K 20 v., vez. 2 K, s pošto 20 v. več.Najhujši sovražniki. Spisal
Murnik. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.Narodni kataster Ko-
roške. Spisal Ante Beg. Cena 60 v.,
s pošto 70 v.O dostojnosti. Spisal Rozman.
Cena 70 v., s pošto
80 vin.O službeni pogodbi trgovskih
pomoč-
nikov in drugih delojemalcev v podobnih
službah. Cena 50 v., s pošto 10 v. več.Obrtni red. držav. zakonika št. 89 z
dne 16. avgusta 1907.
Cena 1 K, s pošto 20 vin. več.Osnovni nauki o narod-
nem gospodarstvu. Spisal Va-
lentin Žun. Cena 3 K, s pošto 3 K 20 v.Opatov praporščak. Zgodo-
vinski
roman. Spisal Fr. Remec. Cena broš.
1 K 80 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.Narodna knjigarna ima v zalogi tudi vse druge
slovenske knjige ter pošlje na zahtevo najnovejši
cenik cele zaloge. :: ::Pravljice za mladino s
slikami. (Prevodi čeških in hr-
vaških pravljic.) Cena
vez. 5 K, s pošto 30 vin. več.Prava in neprava ljube-
zen. Povest. Spisal Blaž Pohlín. Cena
broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 50 vin.,
s pošto 20 v. več.Premaganci. Novela. Spisal Franc
Remec. Cena broš.
60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid
Vladimirov. Cena broš. 1 K 40 vin.,
vez. 2 K 40 vin., s pošto 20 v. več.Rienzi zadnji tribunov.
Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal
Edward Lytton-Bulwer. Cena broš. 4 K,
vez. 5 K 20 v., s pošto 30 vin. več.Sapho. Slike iz pariškega življenja.
Francoski spisal Alphonse Dau-
det, prev. Oton Zupančič. Cena broš.
2 K, vez. 3 K, s pošto 20 vin. več.Skrivnost hiše št. 47. Ro-
man
Angleški spisal I. Storer-Clouston. Cena
broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto
20 vin. več.Skušnjave Tomaža Kr-
mežljavčka. Spisal Šepetavec, 2
zvezka. Cena broš. 2 K
40 v., vez. 3 K 20 v., s pošto 30 v. več.Strahovalci dveh kron.
Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal
Fr. Lipič. Cena broš. 2 K, vez. 4 K,
s pošto 30 v. več.Stara devica. Oblak. Cena broš.
60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v. več.Slovensko-nemška meja
na Koroškem. Spisal Ante
Beg. Cena broš.
1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.Stiri ruske slike. (Clovek, Pevka
in Rendezvous.) Cena broš. 60 v., vez. 1 K
60 v., s pošto 10 v. več.Uho in sluh. Poljudno znanstvena
razprava. Spisal dr.
dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.Undina. Povest. Francoski spisal André
Theuriot. Cena 90 v., s pošto 1 K.Ustoličenje koroških voj-
vod. Spisal Ante Beg. Cena 30 vin.,
s pošto 40 v.Vaška kronika. lenjske pretek-
losti. Spisal Ivan Lah. Cena broš. 1 K
70 v., vez. 2 K 70 v., s pošto 20 v. več.V naravi. Izbrani spisi Frana Erjavca,
uredil dr. G. Sajovic. Cena
1 K 20 v., vez. 1 K 70 v., s pošto 10 v. več.V študentovskih ulicah.
Spisal Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 v.,
vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v. več.Zadnji rodovine Benalja.
Roman iz kranjske preteklosti. Spisal
Fr. Remec. Cena broš. 1 K 50 vin., vez.
2 K 50 v., s pošto 20 v. več.Zbrani spisi Josipa Jur-
čiča. 11 zvezkov. Cena vsakemu
zvezku broš. 1 K 20 v., vez. 2 K
s pošto 20 v. več. (Zvezki III., VIII. in
XI. so razprodani.)